7

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

TUẦN LỄ TỪ 29-8
ĐẾN 5-9-1969

RA NGÀY THỨ SÁU
SỐ 7 GIÁ 20 ĐỒNG

thư hàng tuần

Số bảy đến tay bạn thì số tám cũng đã xong một nửa. Số tám, con số mong đợi của Tuổi Ngọc. Nó quyết định số phận của tuần báo ít vốn liếng, con số tám dễ thương hay đau thương ấy. Tôi hy vọng nó dễ thương. Không cần nó dễ thương nhiều. Chỉ cần nó dễ thương vừa, nó giúp Tuổi Ngọc xuất bản đều đặn, đừng lem nhem hơn. Thế đã quý lắm rồi. Nhưng nếu dễ thương vô cùng. Tuổi Ngọc sẽ chẳng dám phụ nó. Tuổi Ngọc sẽ vì nó mà làm tươi đẹp những số đàn em của nó.

Số mười một, hai truyện dài Giờ ra chơi *và* Lứa tuổi thích ô mai *chấm dứt. Phải chấm dứt. Để trám bằng hai truyện tranh vui vẻ. Vài mục khác cũng sẽ được thu gọn lấy chỗ cho bọn Dzũng Đakao, Chương còm, Bồn lừa, Hưng mập gặp lại các bồ dưới mười ba tuổi của chúng. Thiếu ê kíp Dzũng Đakao, Chương còm, các em nhỏ buồn lắm. Không thể để các em buồn được. Tuổi Ngọc sẽ không làm ai buồn.*

DUYÊN ANH

TRUYỆN NGẮN

- NHỮNG MẢNH SAO Ở TRÊN TRỜI — ĐINH TIẾN LUYỆN
- ĐÊM KỊCH CUỐI CÙNG — TỪ KẾ TƯỜNG
- NÀNG CÔNG CHÚA VÀ CON CHIM HỌA MI — TRÙNG DƯƠNG
- VẪN THÈM YÊU BẤT HẠNH QUÊ NGHÈO — PHẠM LÊ PHAN

TRUYỆN DÀI

- THẰNG CÔN — DUYÊN ANH
- LỨA TUỔI THÍCH Ô MAI — VŨ MỘNG LONG
- GIỜ RA CHƠI — NGUYỄN ĐÌNH TOÀN
- QUÊ NHÀ YÊU DẤU — NHẬT TIẾN

THƠ VĂN NGỌC

- BUỔI TRƯA GẦN HÈ — NGUYỄN THÁI HẢI
- ĐƯỜNG CỎ NON — THI
- BÀI CHO BIỂN — MỘNG BÌNH THANH
- NHỮNG BÔNG HOA GIẤY — VĨNH THANH THANH

TÌM HIỂU

- NHỮNG THẮC MẮC NHỎ MÀ THẬT LỚN — ĐẶNG VÂN HẦU
- NỤ CƯỜI ĐÔNG PHƯƠNG — MINH VĂN

NHỮNG MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NGỌC MẾN — CHỊ NGỌC
- GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU — TUỔI NGỌC
- THƯ HÀNG TUẦN — DUYÊN ANH
- NHÌN XUỐNG CUỘC ĐỜI — THƯƠNG ANH

Bìa offset do Màn Ảnh thực hiện. Huy Tường trình bày. Minh họa của Ngọc Dũng, Đinh Hiền và Luyện.

CHỦ NHIỆM
CHỦ BÚT

DUYÊN ANH

TÒA SOẠN — TRỊ SỰ

38, Phạm Ngũ Lão, Saigon
Đ T : 23.595 — 90.654

thư bạn ngọc

● Tụi cháu là một nhóm nữ sinh trường trung học công lập Thủ Thừa, sở dĩ biên thư này là vì có việc cần nói cùng chú. Thưa chú, bây giờ là thời buổi chiến tranh nên dù cố gắng, chánh phủ cũng không thể nào thỏa mãn hoàn toàn mọi nhu cầu cho các trường, nhất là trường của tụi cháu, một trường đang ở nơi miền quê nghèo khó. Vì thế nên ước vọng của tụi cháu là được lập thư viện gặp nhiều trở ngại lớn lao. Nhà trường dù rằng mong muốn, nhưng vì phải xây cất trường liên miên, nên rốt cuộc việc đó đành gác lại. Gần đây, nhờ sự tận tâm giúp đỡ của các anh CB/XDNT nên tương lai thật gần, nhất định tụi cháu sẽ được một phòng đọc sách. Tuy nhiên, tụi cháu lại vấp thêm một trở ngại khác. Đó là vấn đề : không có sách. Tụi cháu thì vẫn còn ăn bám gia đình thì đào đâu để ra tiền ? Mà gia đình thì chẳng những không dư dả mấy mà lại còn nghèo khó nữa là khác. Vì ở quê cháu, phần đông là dân tị nạn, tản cư. Cho nên, hôm nay tụi cháu mạo muội viết thư này đến chú, cũng như đến các cơ quan khác để cầu mong ở sự nâng đỡ nhiệt thành của chú cũng như các nhà văn.

MỘT NHÓM NỮ SINH (Long An)

● Trải qua 16 năm khôn lớn, 6 năm sống trong sung sướng và 10 năm sống trong chiến tranh, em là một trong những đứa con trai bị Xã hội lôi cuốn, em và bọn em cảm thấy yếu ớt không thể chống lại nổi sự lôi cuốn của xã hội.

Em yêu nước lắm anh ạ !

Em muốn nước Việt Nam mình tươi sáng lên và tươi sáng mãi mãi, em muốn nghe những câu ca dao thốt từ đôi môi người mẹ Việt Nam em muốn tìm lại những kỷ niệm của thời thơ ấu mà em đã đánh mất, em muốn đọc những tác phẩm viết về tuổi thơ nhưng những cái đó không làm cho em toại nguyện.

VŨ KHẮC TẾ (Quảng Tín)

● Cháu yêu quê hương tha thiết. Cháu muốn ca ngợi quê hương thật nhiều ; vì vậy cháu mới thích đọc những truyện viết về, cho quê hương. Cháu yêu tất cả các thi văn phẩm được phủ một lớp áo tình thương chân thật nồng nàn. Cháu đang đi tìm nguồn kỳ vọng ấy. Cháu nhận thấy những con buôn văn nghệ lần lút vào báo chí tuổi thơ gây phong trào kết bạc.

Đã từ lâu tuổi thơ Việt Nam buồn rầu vì những chuyện nhảm nhí như : Tarzan, Siêu nhân, Batman, Người cao su, Hỏa tinh đại phá địa cầu vv... rồi lại có người bắt chước những danh từ « hoa mỹ » như : « Tao là Ringo vv... » Nhiều lắm chú ơi ! Cháu chỉ nói đại khái như vậy để chú hiểu rõ được nỗi khổ tâm của chúng cháu. Cháu không khỏi buồn lòng và tự nhủ :

— « Sao nhà nước chẳng cấm các truyện nhảm nhí đó phát hành cho rồi ! Nó làm ung thối cả đầu óc của thiếu nhi. Nó ảnh hưởng đến nền văn học thuần túy Việt Nam mai này rất sâu sa. Loại trừ được nó là loại trừ được những con mọt sâu của Tổ Quốc. Nó là một mọt sâu ăn rả rích tinh hoa nước nhà bằng ngã lối tinh thần. Nó là một thứ thuốc độc tinh thần cực mạnh ».

LÊ VĂN KIỆM (Đà Nẵng)

● Bao nhiêu năm nay, tuổi thơ Việt Nam đã bị chiến tranh làm khô héo. Những nụ hoa tươi thắm, những lộc non vừa mới hé đã bị ánh nắng gay gắt, độc ác làm cho cằn cỗi, không tăng trưởng nổi. Thêm vào đó, xã hội đã tạo ra những cảnh lố lăng, những chuyện chua xót v.v... và những người có trách nhiệm đối với tuổi thơ lại hầu như quên lãng, hay không muốn nhận cái phận sự cao quý của họ (xã hội bây giờ có nhiều mục tiêu tốt đẹp khác, cần phải đạt tới hơn là chuyện đi lo cho con nít). Bởi vậy, cháu rất buồn khi nhìn thấy đa số tuổi trẻ Việt Nam hôm nay sống gần như không có lý tưởng, sống không biết đến ngày mai. Con trai, chẳng lo chuyện học hành, chỉ lo chơi bời, quần áo lố lăng, tóc để dài bù xù, phóng xe như điên trên đường phố và cách nói năng thì ôi thôi, nghe phát khiếp. Còn con gái, học đòi theo những cách ăn mặc kỳ quái. Nào là mini duýp, quần ống voi hay là mini áo dài v.v... Họ sống thác loạn, bắt chước như những « người hùng » trên màn ảnh hay như những minh tinh Tây phương. Thưa chú, đó chỉ là hai thí dụ điển hình, chứ còn biết bao nhiêu điều bê bối khác, phải không chú ? Những tệ trạng đó do chiến tranh ; do những sách báo, phim ảnh ngoại quốc được du nhập vào Việt Nam, do những người muốn làm giàu, mà họ đầu độc tuổi trẻ. Họ lợi dụng sự dễ tin, thích học đòi mà biến tuổi trẻ thành những người hư hỏng, sống theo vật chất.

Khi đến một sạp báo cháu thấy buồn chi lạ ! Ngoài những loại tiểu thuyết diễm tình, bìa được in thật hấp dẫn (cháu gọi đó là tiểu thuyết ba xu), chỉ lèo tèo dăm ba tờ nhật báo đăng tin chết chóc, đánh nhau và những truyện nhi đồng, truyện tranh được rút ra từ sách kiếm hiệp, vay mượn trên vô tuyến truyền hình như Batman, Combat v.v... Báo tuổi thơ, tuổi học trò hay giáo dục xây dựng thì hơi hiếm.

LÊ THỊ KIM ANH (Đà Nẵng)

ĐỪNG SUY NGHĨ

Năm nay Lệ 14 tuổi, số tuổi còn con nít, phải không chị Ngọc, ấy thế mà Lệ đã suy nghĩ rồi đấy, chị Ngọc ạ! Từ một chuyện cỏn con đến chuyện quan trọng Lệ đều phải suy nghĩ cả, có nhiều chuyện làm cho Lệ buồn và Lệ khóc đấy, chị Ngọc ạ, mà những chuyện ấy, Lệ nhớ dai lắm cơ, nhiều lần Lệ lấy làm khổ nữa đấy, trái lại, về việc học hành, thì Lệ có mỏi sút kém, Lệ học sau quên trước, riết rồi Lệ nản, chả muốn học nữa nhưng Lệ ham học lắm cơ, tại bởi vì, óc Lệ nó ưa nghĩ tới chuyện khác, mà nó hồng đếm xỉa tới bài học, chớ đâu phải tại Lệ, chị Ngọc nhỉ?

VŨ NGỌC LỆ (Phú Nhuận)

Em đừng suy nghĩ gì ngoài chuyện học, học đâu sẽ nhớ đấy và không sợ bị sút kém. Tuổi em chưa cần suy nghĩ đến chuyện quan trọng. Suy nghĩ làm mệt mỏi tâm hồn con người. Tâm hồn mệt mỏi, người ta sẽ chán sống. Nguy hiểm lắm đấy, em ạ! Chịu khó mỗi ngày hát mười lần bài «*La vie en rose*», em sẽ không muốn khóc vớ vẩn.

KHÔNG BAO GIỜ

Em ở trong lứa tuổi mười sáu là lứa tuổi thích ăn ổ mai nhất là hay mơ mộng viển vông xa vời thực tại. Vậy với lứa tuổi đó em có nên chơi mục: «Tìm bạn bốn phương» trong các báo không?

BÙI NGỌC HIỆP (Sài gòn)

Mơ mộng không xấu nếu mơ mộng có chủ đích đẹp. Chẳng hạn: mơ mộng quê hương thanh bình, mơ mộng đời sống tươi sáng cho mọi người... Em hãy mơ mộng như thế. Chơi tìm bạn bốn phương ư? Không bao giờ nên cả. Các nhật báo mới đăng tải vụ tìm bạn bốn phương khủng khiếp lắm. Mục đó là cái bẫy giăng ra làm hại tuổi trẻ của những người thiếu lương tâm.

CỨ CHUẨN BỊ

Em là học sinh Hưng Đạo, hiện học Đệ Tam niên khóa (1969-1970). Giáo sư và anh chị của em nói: khi em lên tới Đệ Nhị tức là niên khóa (1970-1971) thì sẽ được miễn thi tú tài I. Có phải sự thật vậy không hả chị? Ngoài giáo sư và anh chị của em, không còn ai thân của em để hỏi cả, ngoài chị, mong chị giải «cái» thắc mắc của em, càng sớm rất hay.

HUYỀN VÂN (Chợ Lớn)

Có thể sẽ bỏ thi tú tài I, em ạ! Nhưng chị sợ mỗi ông tổng trưởng giáo dục có một chánh sách giáo dục. Đến niên khóa 1970-1971, gặp ông tổng trưởng thích «hành hạ» học trò, ông ấy lại bắt thi thì phiền lắm. Vậy em nên... đề phòng đi. Nghĩa là vừa học để mở mang kiến thức vừa «học tủ» để chuẩn bị thi. Khổ quá phải không em?

TỰ HỌC

Muốn cho giỏi Anh văn và Toán, Việt văn, mà không đi học thêm (vì em là con đầu của một gia đình nghèo, em có tới 9 đứa em, hằng ngày em còn lo làm mọi việc ở trong nhà, nên rất bận, nhiều khi em đi học bị trễ giờ, như thế chị biết em bận biết bao nhiêu, mà năm nay em mới có 14 tuổi, mới học tới lớp Đệ lục thôi hà, thì phải làm sao hả chị?

TRẦN SƠN (Sài gòn)

Em mua những bộ sách Anh văn của Dziên Hồng về tự học. Các hiệu sách lớn ở Sài gòn đều có bán loại Reader viết thật dễ. Toàn truyện cổ tích vui. Em đọc nhiều, đọc hoài. Muốn giỏi sinh ngữ chỉ có cách đọc hoài hủy. Muốn giỏi toán, chọn mua những cuốn bài tập hình học, đại số có bài giải sẵn về tự giải rồi dở sách ra coi đúng hay sai. Còn muốn giỏi Việt văn, em phải đọc nhiều sách, báo Việt ngữ, những tờ báo đứng đắn viết không sai chính tả và đúng văn phạm, ngoài những cuốn sách dạy cổ văn, kim văn ở trường.

TUỔI CÀI TRĂM

Có mấy chữ thông thường mà em thắc mắc mãi đó là: tuổi cài trâm, dân kịp tóc, dân húi cua, số là em học trường đầm cho nên «dốt đặc cán mai», những chữ qui giá, thuần túy Việt Nam mà em không hiểu nghĩa nữa là. Xin chị đừng vội chê em đang cố tìm hiểu đấy để xứng đáng làm em chị, củng mũi tẹt, da vàng, ai dám bảo mình không có gốc chị nhỉ?

CHI LAN (Gia Định)

Tuổi cài trâm, thành ngữ mới quá nhỉ, nhưng mà cũng dễ hiểu, em ạ! Đó là tuổi vừa biết làm dáng. Dân kịp tóc là dân... con gái. Con gái mới kịp tóc (kẹp tóc) chứ bộ. Dân húi cua là con trai vì nhiều cậu, tuy lớn, hết còn bú tí mẹ, mà vẫn để «tông đơ» của ông thợ húi tóc đầy mái tóc của mình thật cao hay... trọc lốc đó, em hiểu chưa?

THÀNH THỰC TRƯỚC

Chị Ngọc ơi, làm thế nào để biết người bạn mình thành thật với mình và làm thế nào để biết được người bạn mình có mến mình không? Cho em biết Ngọc nhé, em có một nhỏ bạn hai đứa thân lắm nhưng mà em không biết nó có thành thật và mến em không nữa, em mong sự giúp đỡ của Ngọc. Cám ơn Ngọc nhiều nhá!

HOÀNG H. THỦY (Sài gòn)

Hãy thành thật và thương mến bạn em, em sẽ biết được điều em muốn hỏi chị.

Hãy viết về cho Ngọc ở mục Ngọc Mến những thắc mắc của bạn Ngọc. Mỗi tuần Ngọc sẽ trả lời bạn

những mảnh sao ở trên trời

ĐINH TIẾN LUYỆN

1.

Biển ạ, em nghĩ rằng, chỉ có mình chị hiểu em. Và đêm tối đầy sao ấy có lẽ cũng đã chứng giám cho em, cho tâm hồn em mà bây giờ còn những xao động ấy, còn mãi trong tuổi lớn lên và chắc sẽ còn hoài trong kỷ niệm em. Tay em đã bơ vơ mãi trên thành xe sắt lạnh ngắt. Chân em đã lạc lõng hoài trên nền đá của mảnh sân vuông, của căn nhà nhỏ mà ngày nào cũng làm em khóc. Thế rồi anh Trường đến.

Buổi chiều em chẳng ngờ, chị ạ. Vì hầu như em đã xa ba, xa hẳn những người thân yêu. Nhiều khi em nghĩ, sao ba đã dựng ngôi nhà nhỏ như cái chuồng chim trên lưng chừng ngọn đồi này, có phải để cho con gái Quyên xấu số của ba nuôi nấng nỗi buồn? Buổi sáng, buổi chiều em nhìn ngược lên ngọn đồi toàn thấy những cây cối chơ vơ với những tảng đá đục. Và nhìn xuống để thấy Biển.

Biển ơi, người chị thinh lặng. Chị đã giữ một phần đời của em và chị hãy chôn sâu, thật sâu trong lòng biển cho em, chị nhé. Để em bắt đầu kể đây, có chị biết cho em, câu chuyện đơn sơ và đẹp như những vì sao trên trời đêm ấy.

Anh Trường đến, tuy em nhìn xuống con dốc, nhưng sao em vẫn chả thấy anh. Khi anh đã leo lên hết những bậc đá và về ngay cả ba như cũng đã quên em, huống chi anh Trường. Anh làm em sững sờ trong chốc lát. Thực sự em không biết diễn tả làm sao lúc ấy, vì đã lâu lắm, có lẽ từ hồi còn nhỏ, em mới gặp lại anh. Em cũng không nhớ là anh ấy có khác ngày xưa nhiều không nữa. Anh Trường bảo:

— Thi cử xong rồi, chả biết đậu hay rớt. Nhưng thật là thèm một chỗ để nghỉ ngơi lắm.

Em nói: « Ở đây quá rộng, anh ạ. Tuy chỉ là một ngôi nhà nhỏ, nhưng có mình Quyên với u Thục và người làm vườn. Một căn phòng bao giờ cũng bỏ trống. Đó là căn phòng của ba em, lâu lắm ba em mới về nghỉ mát một lần. » U Thục thu dọn cho anh Trường ở căn phòng ấy, sát bên phòng em. Em sung sướng lắm chị ạ, vì dù sao thì đời sống buồn tẻ hàng ngày của em cũng có thêm chuyện và thêm tiếng nói. Em không phải gục khóc tủi thân mãi trên chiếc xe lăn tay.

Buổi tối, khi cơm chiều xong, anh Trường ngồi nói chuyện với em ở sân. Anh ngồi trên thành bờ đá và em vẫn ngồi trong xe, dưới dàn hoa giấy, cả anh ấy lẫn em đều nhìn ra biển, mà trời tối đã làm mặt nước sậm màu. Câu chuyện của hai anh em phải bắt đầu bằng những mảnh hình ảnh của hồi thơ ấu. Khi tóc em còn cột một túm ở trên đỉnh đầu hay được ba dắt sang nhà bác chơi, và anh Trường thường theo « Chú ơi, cho con một đồng. » Anh Trường bảo:

— Thế mà bây giờ tóc Quyên đã dài quá rồi.

Em khẽ cười:

— Chuyện, chứ anh Trường còn bé mãi đâu.

Chị ạ, như có bao giờ em dấu với chị đâu, mỗi tuổi rồi em mỗi thấy cô đơn hơn, khi chân em mang tật và chả còn đi lại bình thường được nữa. Và lần rồi mọi người quên em, những người thân thuộc xa em, hay bước chân ngắn của em chả còn ràng buộc, quấn quít bên họ. Vì thế khi anh Trường hỏi « Chú có hay về thăm Quyên không » là em đã muốn khóc. Em muốn hỏi ngay là anh Trường nghỉ ở đây lâu không. Tự nhiên vậy thôi mà chị.

Từ năm mẹ mất, sợi dây họ hàng em dường như

đứt mất nhiều. Ba « nhốt » em trong « cái chuồng chim » trên ngọn đồi này rồi mặc ba đi làm ăn một nơi.

Anh Trường nhìn em, làm như có vẻ nhiều thương hại :

— Tù túng mãi ở đây, buồn quá Quyên nhỉ. Ở tuổi Quyên là người ta thích bay nhảy như chim rồi.

Em chỉ biết yên lặng mà nhìn xuống những ngón tay mình đan xoắn lấy nhau thôi. Anh Trường làm em tủi thân và em khóc ngay, như chưa lần nào em khóc. Anh Trường đến bên em, như anh lại lặng yên nhìn ra phía biển. Chao ơi, làm sao mà em cảm thấy lạnh hơn khi ngước lên thấy khuôn mặt anh chìm vào một nửa trong bóng tối của những cành hoa giấy. Em muốn hỏi : Anh Trường còn nghỉ ở đây lâu không. Cũng như lúc đầu tiên em thấy cô đơn bên anh. Những lần ba về thăm em, em quên hỏi ba câu ấy, để ba chỉ ở với em vài ba ngày rồi ba lại đi. Em nghĩ là ba không hề yêu biển.

Đêm đó em chả ngủ được. Nằm nhắm mắt mãi, thật lâu, em không biết là mình nghĩ ngợi những gì nữa. Chị ạ, nhưng em vẫn nghe tiếng sóng, tiếng chị thì thầm, vỗ về bãi cát ngoài xa. Rồi cuối cùng em tụt xuống xe và lăn nhẹ ra ngoài sân. Đã khuya, em vẫn còn thấy anh Trường ngồi trên bờ đá. Em không nhìn thấy mặt anh, nhưng em biết anh ấy đang nhìn ra biển. Anh Tường hỏi : « Quyên chưa ngủ sao ? » Em khẽ bảo : « Anh Trường cũng chưa đi ngủ ạ ». Rồi em lăn chậm chiếc xe đến bờ đá, bờ đá thấp mà từ đó, em có thể nhìn ra biển.

Tự nhiên anh Trường hỏi em :

— Quyên có yêu biển không ?

Em không nghĩ đến câu trả lời ấy bao giờ cả. Em nói với anh Trường rằng, biển là một người bạn, một người chị, một người mẹ của em. Em đã thở với gió từ ngoài khơi. Em đã ngủ ngoan trong tiếng ru vỗ về của sóng. Những chuyện, những nghĩ ngợi, những nước mắt em đều đề vợi xuống lòng biển hết cả. Em bảo với anh Trường là em thích nhìn biển vào ban đêm. Những đêm biển lặng và có những vì sao lặn thật sâu ở dưới đó.

Có lẽ anh Trường cũng thích biển như em, dù anh chả nói, em biết thế. Những buổi tối em với anh vẫn ở thật khuya ngoài sân để nói những mẩu chuyện vu vơ về các bạn bè và nghe anh kể lại những chuyện lý thú trong những cuốn sách, những cuốn phim. Có anh, chiếc sân vuông bớt rộng và bờ đá cũng bớt lạnh lắm. Em không còn sợ những cơn gió dài rào rào trong những rặng chuối dại dưới chân đồi nữa. Anh Trường chỉ thích lang thang trên bãi đuổi bắt con dã tràng và chọn nhặt những viên đá cuội hay ngồi vẽ vòng vèo trên cát. Em bảo, em thèm được đi, thèm được chạy. Và nhất là em thèm được ra ngoài bãi biển, khẽ đặt những ngón chân ở nơi mé cát khi nước vừa rút xuống. Và thèm được ngồi trên những tảng đá ngắm biển lúc đêm, ngắm sao trời và ngậm môi thấy môi mặn, dù là chẳng

truyện ngắn

khóc. Em nói thế mà không nhìn xuống đôi chân tật nguyền của mình. Em biết anh Trường xót thương em lắm.

Và tuổi lớn lên của em, vẫn có những lần để em nhớ lâu, chị ạ. Một buổi tối khi anh Trường ở bãi lên, em với anh nói chuyện ở ngoài sân lâu lắm. Anh bảo :

— Quyên xòe tay ra.

— Cái gì cơ anh ?

— Đẹp lắm.

Anh khẽ đặt vào tay em nhữug viên đá cuội trắng nhỏ, tròn trĩnh thật là xinh. Em thích lắm. Anh Trường bảo :

— Đó là những mảnh sao ở trên trời rơi xuống biển mà anh mò được đấy.

Em đổ đi đổ lại những viên đá cuội ấy trong cả hai lòng bàn tay và chị biết là em đã thích thú biết chừng nào. Em tưởng như em là một đứa trẻ nhỏ đang được nắm những viên kẹo ngọt. Một đứa trẻ nhỏ để say mê nghe anh Trường kể chuyện thần tiên.

— Quyên biết không, những mảnh sao này gọi là những mảnh sao của ước mơ đó. Đem thả nhẹ những mảnh sao này xuống hồ, khi mặt nước vừa hết giao động thì sẽ hiện ra một thế giới mới. Đó là thế giới của ước mơ mà có bóng hình mình trong đó.

(xem tiếp trang 33)

đường cỏ non

● Bao giờ cũng thế. Khi nghĩ đến những kỷ niệm đẹp nhất đã trải qua trong thời thơ ấu, hình ảnh đầu tiên em nhìn thấy là con đường ấy. Con đường mòn với cỏ non dày xanh mướt, êm như một tấm thảm nhung, ngọt ngào như những giọt sương mai lóng lánh ẩn mình sau khóm lá. Và lòng em tự dưng rung động nhẹ nhàng bởi một niềm cảm xúc sâu xa không thể thành lời.

Vì công vụ, ba em thuyên chuyển nhiều nơi : Đà Nẵng, Qui Nhơn, Phan Rí, Phan Thiết... Nên bây giờ, không thể nhớ ra vùng trời nào có con đường cỏ non ấy nữa. Có lẽ em quen con đường ấy một ngày nào xa lắm, lúc ba bốn tuổi chi đó. Nghĩa là có thể cách đây 10, 11 năm trước. Song điều vẫn làm em ngạc nhiên hơn cả là ý nghĩ « chỉ gặp con đường cỏ non ấy độc nhất một lần ». Vâng — Chỉ một lần thôi.

Không biết ai cùng nguyên nhân nào đã đưa em đến đó. Con đường ngập cỏ non giữa hai hàng giậu thưa với dây leo xanh đính đầy hoa tím thẫm. Cỏ ướt hơi sương mềm mại dưới bước chân em nhảy nhót tung tăng. Những giọt nước mưa đêm qua như những hạt kim cương gắn trên bờ lá ngọc. Này cỏ xanh dịu dàng. Này trời xanh bao la. Có phải mắt xanh thơ ngây như hồn em xanh mơ ước ? Em đã chạy, đã cười vang trong buổi sáng mùa xuân xa xưa kia. Tất cả đều yên tĩnh nghe em hát, em cười. Hình như thời gian ngừng trôi. Hình như không gian trở thành người không biết nói. Vì em nhớ, rõ ràng một mình nằm lăn trên bãi cỏ. Con đường mòn mà chẳng dấu chân qua. Em ngước mắt nhìn lên. Trời xanh xa tít thênh thang. Mây bềnh bồng vắt ngang trời những làn khói trắng lửng lơ. Có chi ở cuối đường mòn ? Có ai trong hai khu vườn tĩnh mịch âm u khuất lấp bởi hai hàng rào tre rậm lá ? Em biết mà đã quên hay không hề biết đến, không rõ nữa. Lờ mờ trong ký ức, thời gian và không gian đã trở thành một màu xanh xanh bát ngát muôn trùng...

● Bây giờ em ngồi bên cửa sổ, mong được nhìn lại con đường quê xưa ấy. Con đường phảng phất hương thơm đất ấm và cỏ dại. Con đường lạnh lùng khởi đầu cho tình yêu mến quê hương dạt dào. Em ngồi đây nhưng tâm hồn đã bay về chốn cũ với chuỗi kỷ niệm mang màu xanh nhớ nhung. Chừ nếu thật sự được trở về... Chỉ nghĩ thế thôi mà lòng em đã nao nao.

Em sẽ bước thật nhẹ trên từng ngọn cỏ, vuốt ve những chiếc lá còn ướt đẫm sương đêm. Em sẽ im lặng nghe gió cũ thì thào kể chuyện trong vòm cây xưa mà bùi ngùi rung động. Em sẽ ghi tất cả vào trí não để kỷ niệm chẳng bao giờ có thể phai mờ... Tuổi ấu thơ qua rồi nhưng những dấu tích hồn nhiên vẫn còn khắc sâu vào tiềm thức. Như vậy em nỡ nào đành rớt bỏ quên một quá khứ tinh khiết dẫu đã rời xa ?

Nhưng tại sao vẫn có ý nghĩ làm em thắc mắc hoài đấy nhỉ ? Con đường cỏ non đậm nét nhất trong trí óc của em là một hiện hữu có thật ở vùng trời nào đó ? Hay chỉ là một mong mỏi đã được ước mơ vẽ vời trong tưởng tượng?

Chao ơi, em chẳng biết trả lời...

THI

bông hoa giấy

Em xin hái một bông hoa giấy
màu trong trắng
tặng cho bạn bè tuổi ngọc những
người còn giữ lại
cho mình niềm vui nho nhỏ của
tuổi thơ hồn nhiên sung sướng
và cười thật tươi tin tưởng
ngày mai
Em xin hái một bông hoa giấy
màu vàng cam
tặng cho bạn bè những người
mới lớn e ấp
ôm cặp vào trường liến thoắng
cười với những
trái me, trái cốc, trái bồi vàng
màu cam thảo và những quả xí
muội chua chua pha màu cam
trên cặp môi hồng hé nụ
Em xin hái một bông hoa giấy
màu đỏ
tặng cho bạn bè những người
lạc quan vững lòng
tin quê hương mình chiến thắng
cảnh binh đao
và mong hoa đỏ nở mừng vui
thay cho máu đỏ ngậm ngùi
sanh tử ly biệt
Em xin hái một bông hoa giấy
màu tím
tặng cho bạn bè những người
nằm xuống
những người đã đi xa về trên
thiên đàng nhiều yêu thương
với lời nguyện cầu bình yên
vĩnh cữu
Xin tặng bạn bè những bông
hoa giấy đủ màu trên đường
vào nhà em đó

VĨNH THANH THANH

bài cho biển

Hồng nhìn thấy nó đã lâu lắm rồi cái con vật bé tí xíu ấy mà, nó đang di chuyển dưới cát một cách lẹ làng và nhanh nhẹn : Cái bị đá trên lưng không gây cho nó một cảm giác nặng nhọc nào, nó thoăn thoắt bò như một đứa bé trông có vẻ nghịch ngợm là.

Nó đã đến gần, Hồng nín thở theo dõi cái đầu be bé của nó nghểnh qua nghểnh lại như đang tìm kiếm một cái gì có lẽ nó chưa biết Hồng đang nằm cạnh nó, chắc nó tưởng Hồng là một khúc gỗ. Chờ nó đến sát mặt Hồng nhẹ dơ hai ngón tay tóm vội cái mình tí xíu vừa để lộ ra nhưng cũng không kịp, cái đầu ấy nhanh như cắt thụt vội vào trong vỏ, hai ngón tay Hồng chỉ chụp được tí cát ướt.

Hồng cầm cái vỏ ốc lên ngang mày ngắm nghía, quái lạ nó thụt đi đâu mất rồi. Bây giờ trông nó bất động như một viên gạch Hồng lắc mạnh tung lên tung xuống nhưng vẫn không thấy gì Hồng lại dơ lên miệng thổi phì phì vào cái lỗ hổng nhưng nó vẫn trơ trơ. Chà cô bé ì thật Hồng gọi khẽ : « Đẳng í, ơi ra đây chơi mí tớ nào nàng ốc bé tí của ta ừa ừa ».

Cô bé chắc giận rồi, gọi mãi cũng không thưa, tại Hồng chơi xấu quá mà phải không, ai lại bạn bè gì cứ kêu người ta để tóm đầu hông à. Thôi Hồng hổng xấu nữa đâu ra đây chơi mí Hồng tụi mình đắp cát làm nhà nhé.

Bấy giờ đẳng í nằm đây nghe để tớ vun cát lại cất nhà đã nào, ờ nằm im đó nghe đừng chạy đi đâu à, chờ tớ vài phút nghe đẳng í.

Tớ xây cho đẳng í một ngôi nhà to thật to nè, có cái cổng sắt nè, cái cầu thang cho đẳng í leo lên sân thượng nè à quên nữa để tớ chạy đi lấy cỏ về trồng giả làm cảnh nữa chứ, cây này là vú sữa nè, cây này là cây mận né còn cây này là hoa ngọc lan tớ trồng ngay bên cửa sổ phòng ngủ của đẳng í nè. Dưới gốc ngọc lan tớ không quên kê cái xích đu tí hon để chiều chiều đẳng í ngồi đọc sách cho tớ nghe nữa nè.

Rồi : xong rồi bây giờ chúng mình khánh thành nhà mới đi, đẳng í ơi đến đây với tớ nào ủa đâu rồi đẳng í chạy đâu mất tiêu rồi à chắc lại trốn đâu đó lừa lừa hù cho tui hết hồn chứ gì, thôi ra đi bạn ơi, tui hổng chơi ú tim đâu à bạn bé tí lợi hơn tui nhiều để tìm hoài tui « hóc » cho cõi.

Chao ôi đẳng í trốn ở dưới cát thế này thì làm sao tớ tìm cho ra, lại đây nào thôi rồi xí hổ nữa rồi, « người » gì mà cứ dấu mặt hoài vậy. À thế này nhà tớ phong cho đẳng í làm « nữ hoàng che mặt » nghe chịu hông, tại đẳng í hay dấu mặt như nàng công chúa Huyền Nga trong chuyện cổ tích mà mẹ tớ thường kể cho tớ nghe í mà, cái tên í hợp với đẳng ì lắm đó.

Nào bây giờ công chúa bước vào cung điện đi nào, hôm nay là ngày phong vương cho nữ hoàng ốc đấy. Này hỡi mây hồng hãy kết thành vương niệm cho nữ hoàng và sóng đại dương hãy mang đến những viên ngọc lóng lánh giăng đầy trên áo bào thêm xinh đẹp. Bác gió cùng những nàng phi lao hãy cất tiếng hát chào mừng cho một ngày tốt đẹp nhất. Ta cùng im lặng, lắng nghe những cung đàn tuyệt diệu của bản trường ca Biển Cả.

MỘNG BÌNH THANH

---

cây sầu đông

cửa sổ nhà em có những
chấn song bằng sắt
những con chim gáy bơ vơ vẫn
hay nghỉ chân ở đó
khi em buồn
mây ngoài kia vẫn trôi dài trên
bầu trời
gió vẫn thổi cho lá cứ rơi trên
cây sầu đông
khi em vui
những áng mây như đứng lại và
ngả mình trên chấn song
lúc đó em thích nhìn bầu trời
thấp lè tè
mà em có thể đưa cánh tay ra
ngoài với lấy tơ trời
những sợi tơ trời giăng mắc
mỏng manh đan kín
trong mắt em
tơ trời sẽ ngủ gục trên đỉnh cây
sầu đông để em ngắm nhìn
và từ đó em thấy yêu nó thiết
tha
và cũng từ đó
em thấy cuộc đời thì buồn như
mây và quen thuộc như mây
trôi dài theo tuổi của em
mà không làm sao em có thể
theo kịp tuổi của bố mẹ
tuổi thơ sẽ từ giã em mà đi
như những sợi tơ trời mà em
nhìn thấy hôm qua đã bay đi mà
không trở lại bao giờ
có những buổi sáng thức trễ hơn
tiếng chuông nhà thờ
những buổi tối
những buổi chiều
em vẫn nhìn khung trời quen
thuộc và vẫn ươm giấc mơ

ước mơ

Hôm qua trong giờ Việt văn, thày em kể chuyện cho tụi em nghe hay lắm, thày bảo quê thày ở miền Bắc cơ, ngoài ấy có nhiều cảnh đẹp này. Tỉnh Quảng Yên là nơi nổi tiếng nhiều thắng cảnh nhứt. Nghe thày kể em thấy thích ghê và bỗng nhiên em lại yêu nhiều cái tên Quảng Yên, em lập đi lập lại nhiều lần « Quảng Yên, Quảng Yên » tên sao mà nghe êm đềm quá.

Em lại ước phải chi em có một cô bạn ngoài Bắc, rồi chúng em sẽ kể chuyện cho nhau nghe và sẽ trao đổi cho nhau những hình ảnh của quê hương mình, nhưng em biết ước mơ của em chỉ hão huyền, đất nước mình cứ đánh nhau mãi, sao em buồn ghê cơ, biết bao giờ đất nước hết chia đôi ? Nhưng em có quyền hy vọng chứ ! Vì lòng em cứ dàng lên rộn rã một niềm vui khi tưởng tượng đến ngày thanh bình trở lại và ngày đó em sẽ có được cô bạn mà em mơ ước đấy, em hình dung cô bạn ở ngoài Bắc của em nhất định phải có gương mặt thật xinh này, tóc xoã ngang vai này, đôi mắt thật hiền này, giọng nói ngọt ngào nữa chứ, rồi em sẽ hỏi tên để em được viết nắn nót tên bạn em vào quyển vở mà nhớ mãi đời đời cơ...

Bây giờ trời ở đây đã vào mưa, em chẳng hiểu mưa ngoài Hà Nội ra sao. Chứ mưa ở đây buồn lắm, có tiếng gió lạnh lùng vút qua khe cửa, có lá rơi theo dòng nước nữa đấy, nhưng em nghĩ chắc mưa ngoài Bắc còn buồn hơn nữa cơ. Hồi xưa, lâu thật lâu rồi, em có nghe bài *Mưa Sàigòn Mưa Hà Nội* bài hát này hay ghê đi, em cũng có đọc những bài văn nói về mùa Thu ở ngoài Bắc, bỗng nhiên em thích mùa Thu ở ngoài ấy hơn vì mùa Thu trong này chẳng có gió heo may gì cả.

Mà em cũng có một con bạn quê ở ngoài Bắc cơ, xa thật xa ấy, gần Hải Phòng lận cơ, nghe nó bảo thanh bình nó sẽ cùng gia đình trở về ngoài ấy làm em phát thèm. Phải chi quê em ở ngoài ấy thì vui nhỉ ? Nhưng chẳng sao đâu, vì ba em đã hứa là sẽ cho em đi chơi khắp chốn hết, nhưng phải đợi êm giặc đã. Chao ơi sao mà lâu ghê à. Thế là ước mơ của em vẫn còn nằm trong tưởng tượng, nhưng em lại thích chịu khó tưởng tượng đấy, lạ nhỉ ? Vì thày em đã bảo sự tưởng tượng bao giờ cũng đẹp hơn sự thật. Chưng ở đây em chắc chắn sự thật phải đẹp hơn cơ, vì anh em đã bảo quê hương mình ở đâu cũng đẹp hơn tất cả mà...

Em thấy vui ngay sau ý nghĩ đó dù biết rằng ước mơ của em vẫn còn nằm trong mơ ước đấy thôi.

THANH MAI

ôm tơ trời trong mười ngón tay gầy guộc
rồi có những ngày em không còn nhìn thấy mây mỗi buổi sáng chiều
đó là những ngày mưa dầm
mà hai cánh cửa sổ đã khép kín nhốt những chấn song dài trong tối
em hết muốn đứng ở cửa sổ mà đôi mắt treo trên cây cầu đông
em muốn nằm đắp chăn để nghe buồn nghe tiếc thương
mây trời của em ơi
những ngày mưa bao giờ sẽ dứt
mây trời vẫn bay hoài trong tuổi thơ, trong giấc ngủ
một buổi sáng
em ngạc nhiên khi nghe tiếng ríu rít của một loài chim lạ
em mở tung cửa sổ
ồ, mầu vàng
toàn một mầu vàng
đó là những cánh hoàng mai
đó là loài chim én đi xây mùa xuân
thật nhanh em thấy cả một niềm vui lớn trong lòng
em biết những ngày mùa hạ mùa thu
mùa đông sẽ qua
mùa xuân sẽ về
và ước mơ của em cũng sẽ tròn
những sợi tơ trời sẽ trở về trên đỉnh cây sầu đông
nếu em biết ươm ước mơ mà chờ đợi

TRIỆU MINH

nàng công chúa và con chim họa mi

SOMERSET MAUGHAM

TRÙNG DƯƠNG dịch

Riêng công chúa Tháng Chín thì chạy cùng khắp các phòng trong cung điện, ca hát líu lo như con chim sơn ca, trong khi con chim nhỏ lượn quanh người cô bé, hót véo von như con chim họa mi, mà quả thực nó là một con chim họa mi.

Mọi việc cứ xảy ra tương tự như vậy trong nhiều ngày, và rồi tám công chúa chị liên kết với nhau thành một phe. Họ cũng tìm đến Tháng Chín, ngồi thành vòng tròn vây quanh cô bé với những đôi chân dấu dưới váy theo kiểu ngồi mà các công chúa Xiêm la vẫn thường ngồi. Và họ đồng thanh nói với Tháng Chín :

— Em Tháng Chín tội nghiệp của các chị ơi, các chị rất đau lòng vì con vẹt xinh đẹp của em bị chết. Tội cho em không có một con vật cưng như các chị. Vì thế các chị đã góp tiền túi lại và định mua tặng em một con vẹt xinh đẹp có mầu vàng và xanh khác.

Tháng Chín nói :

— Cám ơn các chị. Em hiện có con chim yêu quý hát được những bài hát hay nhất cho em nghe, vì vậy em thấy không cần có thêm con vẹt mầu xanh mầu vàng nữa làm gì.

Tháng Một khịt khịt mũi, rồi đến Tháng Hai cũng khịt khịt mũi, rồi Tháng Ba : thực ra, tất cả tám công chúa đều khịt mũi, người này đến người kia theo thứ tự trước sau. Sau khi cả tám công chúa đã khịt mũi hết lượt rồi, Tháng Chín mới hỏi :

— Tại sao các chị lại khịt mũi vậy ? Bộ các chị đều bị cảm cả sao ?

Các công chúa chị trả lời :

— Em à, thực là vô lý, trong khi nói về con chim của em mà nó lại cứ tự do bay ra bay vào như thế kia.

Nói xong họ cùng nhìn quanh phòng, đôi mày của họ nhướng cao đến nỗi vầng trán của họ như muốn biến mất. Công chúa Tháng Chín nhìn các chị, nói :

— Trán các chị nhăn ghê quá.

Các công chúa chị hỏi em :

— Em không phiền nếu các chị hỏi con chim của em hiện giờ nó ở đâu chứ ?

Công chúa Tháng Chín đáp :

— Họa mi đi thăm nhạc phụ rồi.

— Làm sao em nghĩ là nó sẽ trở lại với em ?

Các công chúa chị lại hỏi. Tháng Chín đáp :

— Họa mi luôn luôn trở về với em.

Công chúa Tháng Tám nói :

— Em à, nếu em chịu nghe lời khuyên của các chị thì một ngày kia, em mới không sợ mất họa mi được. Nếu nó trở về — em nhớ là nếu nó trở về, tức là em may mắn lắm đó —, thì em phải giam nó vào lồng ngay lập tức. Chỉ có cách đó mới chắc ăn thôi.

Công chúa Tháng Chín nói :

— Nhưng mà em thích để họa mi bay tới bay lui trong phòng.

Cả tám công chúa đồng thanh nói :

— Cần được an tâm trước nhất đã.

Nói xong, tám công chúa cùng đứng dậy bước ra khỏi phòng, vừa đi vừa lắc đầu. Còn lại mình Tháng Chín : cô bé cảm thấy mất vui. Dường như cảm thấy con chim nhỏ bé của cô đã đi vắng lâu, và cô không thể nào tưởng tượng được hiện giờ họa mi đang làm gì. Có thể có chuyện gì đã xảy ra cho nó. Với lũ diều hâu và bọn thợ săn dẫy đầy đó, làm sao biết được họa mi sẽ được an toàn mà trở về với cô công chúa nhỏ bé. Vả lại, rất có thể họa mi đã quên cô bé, hoặc giả họa mi có thể đã say mê người khác ; nếu vậy thì thật là kinh khủng. Chao ôi, cô bé ước mong họa mi sẽ trở về với cô một cách an toàn và sẽ ở lại trong chiếc lồng vàng hiện đang trống trải và sẵn sàng đón nhận con chim nhỏ bé. Bởi vì sau khi các nữ tì đem con vẹt chết đi chôn, chiếc lồng vàng vẫn nằm ở chỗ cũ.

Thình lình Tháng Chín, nghe có tiếng riu rít ngay bên tai cô bé, con chim nhỏ bé đã đậu xuống trên vai cô từ hồi nào. Họa mi đã trở về âm thầm và đậu xuống vai cô bé nhẹ nhàng đến nỗi cô bé không nghe thấy một tiếng động nhỏ nữa.

Cô công chúa nhỏ bé nói :

— Ta tự hỏi không biết có chuyện gì đã xảy ra cho ngươi.

Con chim nhỏ đáp :

— Tôi nghĩ là công chúa sẽ tự hỏi như vậy. Thực ra tối nay tôi cũng định không về nhà. Nhạc phụ tôi có tổ chức một bữa tiệc, mọi người đều muốn tôi ở lại, nhưng tôi sợ công chúa sốt ruột nên phải về.

Trong tình trạng hiện tại, con chim đã đưa ra một nhận xét không mấy may mắn cho nó.

Tháng Chín nghe tim mình nhảy thình thình trong lồng ngực, cô bé quyết định không để những chuyện tương tự đi xa hơn. Cô đưa tay lên và túm chặt lấy con chim. Con chim không chút nghi ngờ về thái độ này vì nó đã quen như vậy. Thường cô bé thích xem xem tim con chim đập ra sao bằng cách cầm con chim trong lồng bàn tay, và tôi nghĩ chính con chim cũng khoái cái cảm giác ấm áp êm dịu khi nằm trong lồng bàn tay của cô bé nữa. Vì vậy mà chim ta không nghi ngờ gì hết cả, và nó lấy làm ngạc nhiên khi thấy cô bé mang nó bỏ vào trong lồng, đóng cửa lồng lại, nó quá ngạc nhiên đến nỗi không thốt lên được lời nào. Một phút hay hai phút sau, nó nhảy lên cái cành cây bằng ngà và hỏi vọng ra :

— Công chúa làm cái trò gì vậy ?

— Ta chẳng làm cái trò gì hết. Nhưng đêm nay mấy con mèo của mẹ ta lởn vởn quanh đây. Ta nghĩ để ngươi ở trong đó an toàn hơn.

Con chim nhỏ nói, giọng hơi cáu kỉnh :

— Tôi không hiểu sao hoàng hậu lại thích nuôi những con mèo đó.

— Thực ra, ngươi cũng biết, chúng là những con mèo đặc biệt. Chúng có mắt xanh, không đuôi, đó là loại mèo đặc biệt của hoàng gia, nếu ngươi chịu hiểu ý ta muốn nói gì.

Con chim nhỏ đáp :

— Tôi hiểu. Nhưng tại sao công chúa lại bỏ tôi vào lồng mà không thèm cho tôi biết trước lý do tại sao ? Tôi không nghĩ cái nơi này lại thích hợp với tôi được.

— Ta chắc khó mà chợp mắt được nếu ta không biết chắc là ngươi ở chỗ an toàn.

— Thôi được, tôi bỏ qua lần này nếu sáng mai công chúa để tôi ra khỏi lồng.

Nói xong, con chim nhỏ ăn bữa tối ngon lành rồi khởi sự cất tiếng hát. Nhưng đột nhiên, giữa bài hát, nó ngưng lại. Nó nói :

— Tôi không hiểu hôm nay có chuyện gì xảy ra cho tôi. Tôi không thấy thú hát nữa.

Tháng Chín nói :

— Thôi được, nếu vậy thì ngươi đi ngủ đi vậy.

Thế là con chim nhỏ gục đầu vào bên dưới cánh rồi thiếp ngủ rất nhanh. Tháng Chín cũng đi ngủ luôn. Nhưng vào lúc rạng đông, cô bé bị đánh thức bởi tiếng kêu oái oái của con chim :

— Dậy đi, dậy đi, công chúa. Mở cửa lồng cho tôi ra đi. Tôi muốn bay một vòng trong khi sương mai còn đọng trên mặt đất.

Cô công chúa nhỏ đáp :

— Ngươi ở đấy tốt hơn chứ. Bây giờ ngươi có một cái lồng vàng tuyệt đẹp rồi. Cái lồng đó do một ngươi thợ giỏi nhất trong vương quốc của vua cha làm đó, và vua cha đã hài lòng về cái lồng đó đến nỗi người đã ra lệnh cắt đầu người thợ đó để anh ta không làm thêm một cái lồng nào tương tự như vậy nữa.

Con chim nhỏ tiếp tục kêu :

— Thả tôi ra đi, thả tôi ra đi.

— Ngươi sẽ có ba bữa ăn mỗi ngày do các nữ tì của ta dọn. Ngươi sẽ không việc gì phải lo âu từ sáng sớm đến chiều tối, và ngươi có thể ca hát cho thỏa thích.

— Thả tôi ra đi, thả tôi ra đi.

Con chim nhỏ vẫn kêu la. Nó cố chui qua kẽ hở giữa những chiếc nan lồng, nhưng lẽ cố nhiên, làm sao có thể ra được, nó đập đập vào cửa lồng, nhưng lẽ cố nhiên, làm sao nó mở được.

Kế đó, tám công chúa chị vào phòng và họ cùng ngó con chim. họ bảo Tháng Chín là cô bé rất thông minh khi nghe theo lời khuyên của họ. Họ bảo rồi con chim sẽ chóng quen với chiếc lồng, chỉ trong độ ít ngày nó sẽ quên là nó đã được tự do. Con chim nhỏ không nói gì cả khi các công chúa chị có mặt ở đó, nhưng ngay khi họ rời khỏi phòng, nó lại bắt đầu kêu.

— Thả tôi ra đi, thả tôi ra đi.

Tháng Chín nói :

— Đừng có ngu quá thế. Ta để ngươi vào trong lồng chỉ vì ta thích ngươi vậy thôi. Ta biết cái gì là tốt cho nhà ngươi biết về nhà ngươi hơn chính nhà ngươi biết về nhà ngươi nữa. Hát cho ta nghe bài gì đi rồi ta sẽ cho nhà ngươi một miếng đường nâu.

Nhưng con chim đứng im trong góc lồng, nhìn ra bầu trời xanh bên ngoài, không hề hát lấy một câu. Suốt ngày, con chim im lặng như vậy.

Tháng Chín nói :

— Làm như vậy ích gì ? Tại sao ngươi không hát và quên đi những phiền muộn có hơn không ?

Con chim đáp :

— Làm sao tôi hát cho được bây giờ ? Tôi muốn nhìn thấy cây cối, hồ nước và ruộng mạ.

Tháng Chín nói :

— Nếu đó chính là những cái ngươi muốn thấy, ta sẽ đem nhà ngươi đi dạo một vòng.

Nói xong, cô bé cầm chiếc lồng lên và đi ra ngoài. Cô đến bên bờ hồ với những cây liễu mọc viền quanh hồ, rồi cô đến đứng bờ đê ngóng ra đồng lúa trải dài đến tận chân trời. Cô nói :

— Ta sẽ đem ngươi đi dạo mỗi ngày. Ta thương yêu ngươi và chỉ muốn làm ngươi sung sướng thôi.

Con chim nhỏ nói :

— Cảnh này không giống cảnh tôi vẫn thấy. Những đồng lúa, hồ nước và cây liễu, khi công chúa nhìn qua những cái nan lồng này thì lại khác hẳn.

Vì thế cô bé lại đem con chim trở về và cho nó dùng bữa tối. Nhưng con chim không chịu ăn gì cả. Cô công chúa nhỏ cảm thấy hơi lo ngại, cô hỏi các chị nghĩ sao về tình trạng đó. Họ đáp :

— Em phải tỏ ra cương quyết mới được.

Cô công chúa nhỏ đáp :

— Nhưng nếu họa mi không ăn gì hết, nó sẽ chết mất.

Các công chúa chị đáp :

— Như vậy nó quả là một đứa vô ơn. Lẽ ra nó phải biết là em chỉ nghĩ đến cái lợi cho nó mới phải. Nếu nó cứ ngoan cố và chết, cũng đáng đời nó lắm, em phải cương quyết với nó mới xong.

Tháng Chín thấy như vậy chẳng ích gì cho cô bé cả, nhưng các chị cô có tới lớn tuổi hơn cô, vì thế cô bé lặng thinh.

(xem tiếp trang 30)

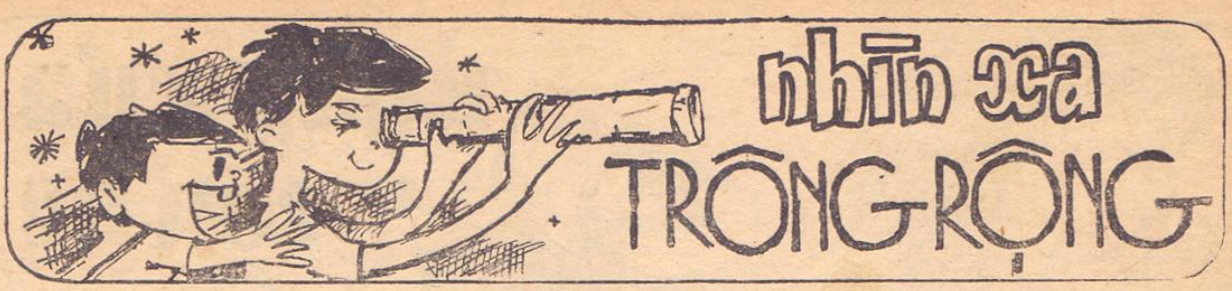

THẮC MẮC NHỎ MÀ... THẬT LỚN

• ĐẶNG VĂN HẬU

Nhận thư các em yêu cầu giải đáp một vài thắc mắc, gọi là nhỏ, nhưng thật là lớn. Nghĩ rằng để lâu không tiện, tôi xin dành cả bài này để trả lời các em :

TRẦN PHÁT HƯỞNG, 22 Ngô Quyền, Long Xuyên, thư ngày 19-7.

HỎI 1 : *Tốc độ của ánh sáng rất nhanh, do đó sức đẩy của nó phải rất lớn. Vậy vì sao ánh sáng không làm chuyển động được viên phấn mà gió có thể di chuyển được ?*

ĐÁP : Ánh sáng, và cả gió nữa, là 2 yếu tố thuộc thiên nhiên mà khoa học tây phương mới « thực nghiệm » được, mà chưa hiểu được nguyên nhân và tính chất — như một bác sĩ chữa bệnh theo bệnh chứng, nghĩa là thấy bệnh nhân nóng thì (theo kinh nghiệm) làm cho mát đi, thấy đau thì làm cho bớt đau v.v...

Về ánh sáng, nhiều nhà khoa học cho rằng đó là những tia vật chất nhỏ, gọi là quang tử (photons), nhỏ đến độ ở giữa sự « có » và « không có », nên chỉ có tác dụng soi sáng mà không có sức đẩy. Tôi nghĩ có lẽ không đúng, và chắc em sẽ hỏi ngược lại rằng cái gì chuyên chở những hạt quang tử, và tại sao cái đó không chuyên chở viên phấn. Em hỏi rất có lý.

Riêng phần tôi, tôi cho rằng chính Chân không chuyên chở quang tử thành ánh sáng, và chuyên chở khí trời thành gió. Em đã đọc cuốn « Mối tình màu hoa đào » chưa ? Nếu chưa em có thể đọc 2 cuốn « Giấc mơ của Đá » và « Yêu anh vượt Chết »... Tôi hy vọng thỏa mãn sự thắc mắc của em phần nào, trong hai cuốn sách đó.

HỎI 2 : *Chúng ta sống trên mặt Địa cầu, tại sao không thấy máu dồn về tim khi Địa cầu xoay một nửa vòng tròn và đặt ta vào thế ngược đầu với 12 giờ trước ?*

ĐÁP : Hồi 16 tuổi, tôi có hỏi bà giáo sư A-la-ta, dạy Sử Địa trường Trung học Pháp ở Hà nội. Bà ta trả lời : vì Địa cầu lớn quá, và vì có sức hút về phía trung tâm. Để ví dụ, bà ta nói con kiến bò trên quả cam, dù bò ở mặt nào, cũng không thấy dốc đầu. Tôi không tin, vì tôi đặt mình vào địa vị con kiến, trên mặt một trái cầu có thể tích chừng 1 phần 10 của một ki-lô-mét-khối, tôi chắc mình sẽ rớt ra ngoài, hoặc chóng mặt mà chết.

Rồi hơn 30 năm nay, tôi không được đọc ở đâu một lời giải thích nào về điều mà em hỏi.

HỎI 3 : *Thế nào là vô cực (∞) ?*

ĐÁP : Vô cực không phải là « một con số trừu tượng vô cùng lớn » như em nghĩ. Vô cực là một trạng thái, hơn nữa, là một ý niệm để diễn tả sự không-thể-diễn-tả-được về chiều cao, bề rộng, thể tích v.v... Em đã biết khoa học ngày nay đã mở rộng biên giới của kiến thức đến trình độ nào. Khi xưa, người ta quen đo đường xa bằng cây số, thì hàng triệu, hàng tỷ cây số đã là nhiều lắm, và, người ta tưởng thế, đã gần tới vô cực. Nhưng bây giờ người ta đo đường xa bằng parsec, mégaparsec, thì hàng tỷ mégaparsecs mới là lớn (triệu triệu triệu triệu cây số), và vô cực lại lùi ra xa hơn.

Vậy có thể nói vô cực là sự *từ chối diễn tả* về một kích thước nào đó của đời sống hay trong thiên nhiên.

NGUYỄN QUANG THÁI, 32 Lê Quang Định, Gò Vấp, thư ngày 19-7

HỎI 1 : *Thế nào là vệ tinh, thế nào là tùy tinh ?*

ĐÁP : Chữ « vệ » trong « vệ tinh » có nghĩa là gìn giữ, che trở. Chữ « tùy » chỉ có nghĩa là đi theo hoặc tuân lệnh. Chắc em đã thấy mặt Trăng chỉ đi theo, mà không « vệ » gì cho Địa cầu hết ?

HỎI 2 : *Mục « Giải thích sai lầm » — bài NXTR, trong Tuổi Ngọc số 2 — chữ c : Khi ống thủy tinh rút hết không khí thì tại sao đồng xu và tờ giấy cùng nhẹ đến gần zéro ? Đáng lẽ đồng xu vẫn còn nhẹ hơn tờ giấy mới phải ?*

ĐÁP : Trước khi đến zéro, đồng xu tất nhiên phải nặng hơn tờ giấy. Tuy nhiên, theo phép tính thường, chúng ta thấy lúc đầu (ví dụ) đồng xu nặng 10 gram, tờ giấy nặng 1 gram, tức là nặng gấp 10, và trọng lượng cách biệt 9 gram. Khi đến gần zéro, tờ giấy còn nặng 1 milligram, đồng xu nặng 10 milligram, thì sự cách biệt còn có 9 miligram. Chính con số 9 milligram trở nên không đáng kể.

(xem tiếp trang 30)

ĐÊM KỊCH CUỐI CÙNG

TỪ KẾ TƯỜNG

Cuối năm lớp Tiếp Liên trường tôi có tổ chức một đêm trình diễn văn nghệ. Theo lời ông Hiệu trưởng đêm đó sẽ có ông Quận trưởng tới chủ tọa, và mời tất cả phụ huynh học sinh tới xem. Đêm trình diễn văn nghệ sẽ là một đêm thi đua cho các lớp lớn (lớp nhì, lớp nhất và lớp tiếp liên) và sẽ chấm điểm. Nếu lớp nào xuất sắc nhất sẽ được... ẵm giải thưởng do ông Quận trao. Trước đó khoảng hai tuần thầy giáo, cô giáo đều làm một cuộc tuyển lựa... tài tử cho lớp mình. Lớp tôi là lớp Tiếp Liên (lớp cao nhất của bậc tiểu học, đàn anh của trường). Tôi học thầy Phi. Sáng hôm đó thầy tôi cũng tuyển lựa tài tử. Đầu tiên thầy kêu đưa tay tình nguyện. Không ai dám đưa tay. Thầy kêu bạn bè thấy ai có khả năng thì đề nghị. Tôi có biệt tài ca... vọng cổ, ca rất mùi. Nên bèn được bạn bè đề nghị. Mới đầu tôi cũng làm bộ từ chối, e lệ, lắc đầu nhưng sau đó vì sự đề nghị quá hăng hái và thầy cũng đồng ý nên tôi... chịu. Tôi và hai đứa bạn nữa được công nhận là tài tử. Tấn, học dốt như có biệt tài... làm hề. Vua chọc cười lớp học. Đạt, học khá, có biệt tài... đá banh. Chuyên môn đi « A le de ». Ba tài tử gạo cội của lớp Tiếp Liên được thầy đưa cho một vở kịch. Về chép ra mỗi người một bản, học thuộc lòng. Vở kịch mang tên « chống nạn mù chữ ». Gồm có ba vai. Người cha (dốt, say rượu tối ngày). Người chú (cũng dốt nhưng không uống rượu). Và người con biết đọc chữ quốc ngữ. Tôi « được » đóng vai... người con. Tấn đóng vai người cha, Đạt đóng vai người chú. Như vậy cũng chắc ăn lắm, thầy tôi bèn chọn bên con gái để đóng thêm một vở kịch nữa. Vở « Đừng bỏ ruộng hoang ». Bên phía con gái đông hơn. Có những... năm tài tử. Hiệp, Lệ, Thơm Ánh, Nguyệt. Chiều thứ bảy và chủ nhật nghỉ học chúng tôi phải tới nhà thầy « tập » kịch. Thầy vừa làm soạn giả kiêm luôn đạo diễn. Chúng tôi răm rắp nghe lời thầy từ một cử chỉ nhỏ, một câu nói lớn. Tập đi tập lại suốt hai tuần thầy mới tạm vừa ý. Nhưng cũng vừa tới đêm trình diễn. Bên phía tôi, chỉ có Tấn là đóng xuất sắc. Đạt thì tạm được. Còn tôi thì... ngượng nghịu vô cùng. Tôi thầm trách thầy sao mà tréo cẳng ngỗng quá chừng. Tôi chỉ có biệt tài... ca vọng cổ sáu câu thôi. Thầy không cho tôi... ca mà cứ bắt tôi phải đóng kịch. Lại đóng vai... làm con. Mỗi lần « tập » là mặt tôi cứ đỏ rần rần lên vì... mắc cở. Nhất là lúc phải kêu Tấn bằng cha và đánh vần câu « Thuốc giết chuột » theo điệu A B C. Bên bọn « tài tử » con gái đứng ở ngoài luôn luôn chĩa mỏm vào. Cái con Lệ lại hay che miệng cười. Tôi cóng cả tay chân, nói không ra tiếng cũng vì nụ cười đó. Đến lượt con gái. Chúng tôi phá lại. Tôi cũng che miệng cười khi con Lệ cầm cái cuốc cùn khom lưng bổ bổ xuống đất hát « Ai ơi đừng bỏ ruộng hoang. Bao nhiêu tấc đất tấc vàng bấy nhiêu ». Sau mỗi buổi tập kịch, trên đường về nhà, không có thầy. Tôi được dịp « trả thù » nụ cười của Lệ làm con nhỏ phải phát khóc. Lệ rất mau nước mắt (tên Lệ có khác). Và khóc cũng... dai. Khi Lệ chưa khóc tôi hăng hái chọc bao nhiêu thì khi Lệ khóc tôi lại ân hận bấy nhiêu. Lệ khóc, tôi làm thinh. Xốn xang trong lòng nhưng không biết nói gì cả. Mãi đến khi hai đứa chia tay ở dưới dốc cầu tôi cố gắng lắm mới lí nhí xin lỗi Lệ một tiếng. « Con nhỏ » lại không thèm trả lời. Nguýt tôi một cái thật dài rồi bước thẳng.

Buổi chiều trước đêm trình diễn. Chúng tôi « diễn thử » cho toàn trường xem và ông hiệu trưởng cùng các thầy giáo cô giáo phê bình. Lớp tôi diễn trước tiên. Và vở kịch « Chống nạn mù chữ » được thầy chọn diễn đầu. Lần thứ nhất bước ra sân khấu. Tôi nhìn xuống đám đông và... khớp. Hàng ghế đầu có ông hiệu trưởng, thầy giáo cô giáo. Phía sau là bọn nhóc cùng trường. Chúng thấy tôi ra cứ la loạn cả lên. Tôi quay vào trong thấy con bé Lệ đứng nép một bên cửa ngó ra, nhìn tôi mỉm cười. Nụ cười không giống như nụ cười mấy hôm. Nó như một cơn gió mát len nhẹ vào hồn và tiềm tàng một sức mạnh, một hơi nóng giúp tôi thêm can đảm. Tôi cũng mỉm cười. Lệ lại gật gật đầu. Tôi hiểu ý quay ra với vẻ mặt bình tĩnh vô cùng. Và tôi đóng thiệt cừ. Cuối cùng, hai vở kịch của lớp tôi được ông hiệu trưởng khen là xuất sắc nhất. Chiều đó, trên đường về. Tôi và con bé Lệ nói lại cho nhau nghe những phút hồi hộp khi bước ra sân khấu. Lệ khen tôi không những chỉ có biệt tài ca... vọng cổ thôi

(xem tiếp trang 32)

VŨ MỘNG LONG

KỲ BẢY

Quỳnh bớt giận. Nó nói :

— Tao tức ở chỗ chúng nó vênh vang, ồn ào. Một cô ca sĩ còn cần luyện giọng vài năm mới hát nghe được đã sợ Mặt Trăng không có người thưởng thức tài nghệ của cô ta.

Tôi vỗ vai Quỳnh :

— Nhà văn không thích ồn ào. Những kẻ ồn ào chẳng bao giờ là nhà văn, nhà thơ cả.

Quỳnh lại hậm hực :

— Mày xem, ở bên Tây, trước khi về già viết kịch, người ta phải mất cả thời son trẻ để làm thơ, viết truyện ngắn, truyện dài... Ở Việt Nam, viết câu chưa thành cú đã học đòi viết kịch ! Có những văn tài rạng rỡ, thấy mình viết đối thoại không được thèm có một vở kịch giăng giới mà cũng đành buông bút. Tao thật khó chịu những kịch-tác-gia can đảm viết kịch trên vô tuyến truyền hình.

Quỳnh đúng là đứa quan niệm nghệ thuật đúng nghĩa của nghệ thuật. Nó biết chọn thơ Hoàng Anh Tuấn, mà chiêm ngưỡng. Vì, nói cho công bình, Hoàng Anh Tuấn, trời sinh ra chỉ để làm thơ ca ngợi tình yêu. Ra khỏi vùng sương mầu của thi ca, Hoàng Anh Tuấn chẳng còn là cái gì. Một dạo, bên ngoài trường của tôi đồn rầm lên rằng chúng tôi mê thơ Nhất Sĩ. Người ta còn bảo Nhất Sĩ là thi sĩ của nữ sinh Trưng Vương. Thật tội nghiệp cho chúng tôi. Bởi vì, tôi đã đọc « *Thơ chúng mình* ». Không phải là thơ. Chỉ là những câu nói thông thường có vần. Thơ của tuổi trẻ mơ mộng và trí thức ư ? Phải là Hoàng Anh Tuấn, Nguyên Sa, Nguyễn Đình Toàn. Trường tôi nổi tiếng từ xưa, từ ngày còn ở Hà Nội. Nữ sinh Trưng Vương được hiểu như là con gái Hà Nội thuần túy. Mà con gái Hà Nội thì khó khăn chấp nhận những cái gì tầm thường. Bây giờ, cái truyền thống Trưng Vương đã mất mát hết. Mất mát như niềm ước mơ trong tâm hồn tuổi trẻ hôm nay. Tôi đã không ngạc nhiên khi thấy những cô nữ sinh Trưng Vương như Hoa ái mộ kép cải lương và đọc văn chương cổ dại. Và tôi sót thương Hoa.

Tôi tìm Hoa, ngồi cạnh con bé :

— Này Hoa, chị biết tại sao các bạn lạnh nhạt với chị không ?

Hoa nói :

— Tôi không hiểu sao cả. Tôi không làm mất lòng ai.

— Nhưng chị đã chẳng làm vừa lòng họ.

— Làm sao mà làm vừa lòng mọi người ?

— Đừng ái mộ kép cải lương nữa. Nghệ thuật thường đi liền với kiến thức. Ta không thể ái mộ những anh kép hát vô học.

— Chứ không phải vì cải lương à ?

— Không. Người ta vẫn kính trọng ông Năm Châu đó.

— Và gì nữa ?

— Hãy tìm đọc sách báo mà khi cầm trên tay ta không xấu hổ. Độc giả và khán giả góp phần làm nghệ thuật sáng giá. Những loại văn chương nhảm nhí, thời đại nào cũng có. Muốn diệt nó, chỉ còn cách không đọc nó và bảo mọi người đừng đọc.

Hoa nhìn tôi. Cười trìu mến. Tôi đập khẽ lên lưng Hoa :

— Nhớ rằng chúng ta còn có bổn phận làm đẹp xã hội, một mai khi bước xuống cuộc đời.

Tôi nháy mắt :

— Mà một mai không xa đâu nhé ! Cuối niên học này, chúng ta đã biết ai rẽ về phía nào.

Hoa hỏi tôi :

— Chị định học gì ?

Tôi nhún vai :

— Chưa biết nữa vì sợ « ao » luôn cả hai kỳ.

Hoa khẽ hất mái tóc :

— Chị Kim học giỏi thế, sợ gì trượt.

Tôi cười :

— Học tài thi phận mà. Nếu tôi đậu, tôi sẽ học thuốc. Hiểu tại sao không ?

— Không, tại sao ?

— Vì tôi ưa mơ mộng, học thuốc sẽ hết mơ mộng. Tưởng tượng mình nhúng tay mổ cái xác chết đàn ông, lôi trái tim ra, thấy nó giống hệt trái tim heo. Thế là hết mơ mộng. Còn Hoa, Hoa sẽ học gì ?

— Ba tôi bảo gửi qua Thụy Sĩ. Tôi không muốn xa nhà. Hè trước, tôi sang Pháp ở hai tháng, nhớ Việt nam ghê gớm. Nói ra có vẻ ái quốc giả vờ, nhưng mà thật, chị Kim ạ ! À, sao chị không cố xoay một cái học bổng ?

— Tôi ghét các xứ Úc, Tân Tây Lan, Mỹ, Gia Nã Đại. Chỉ mê Londres thôi. Tự nhiên, đọc những bài viết

(xem tiếp trang 22)

QUÊ NHÀ YÊU DẤU

NHẬT TIẾN

KỲ BẢY

— Tại sao lại cứ phải có hoàng tử nhỉ. Lấy hoàng tử chắc gì người ta có hạnh phúc. Ở đồng quê, sáng nhìn mặt trời mọc đỏ hồng một giải chân trời thơm phức mùi lúa chín, nghe chim ríu rít chuyền cành chào đón nắng sớm buổi ban mai, ban đêm ngắm vầng trăng tỏa ánh sáng dịu dàng trên những con đường rộn rã tiếng người vui đùa, ca hát, như vậy chẳng thi vị hơn là giam mình trong lầu son gác tía hay sao ? Vậy tụi bây thích lấy hoàng tử hay là thích nô đùa với bạn bè vui vẻ như thế này ?

Cả bọn nhao nhao mỗi đứa một ý thích và chúng quên bẵng ngay câu chuyện bịa đặt của anh Hiếu làm sai lạc hẳn của chuyện Tấm Cám mà chúng hằng nghe kể lại. Mà không riêng gì một câu chuyện đó, hầu như tất cả mọi lần chơi đùa với lũ trẻ, Hiếu đều thích bịa đặt ra những điều mới lạ để làm cho bọn trẻ luôn luôn bị « lỡ tầu » mỗi khi chúng tỏ ra « biết rồi » về một sự kiện nào đó. Điều này đã khiến cho Hiếu trở nên có rất nhiều yếu tố để quyến rũ lũ trẻ và chúng nó chạy theo anh để được thường xuyên nghe những chuyện hứng thú.

Nhưng rồi bỗng một hôm xảy ra một chuyện đau lòng đã làm thay đổi hẳn cá tính của con người yêu trẻ đó.

Hôm ấy Hiếu đang tìm sóc ở trong vườn dừa, những con sóc nhỏ xíu rất thích ăn cùi dừa vừa ngọt vừa thơm. Bỗng anh thấy bóng thằng Tư luồn nhanh qua khóm lá ở gần bờ mương tới gần chỗ anh và ra dấu gọi. Hiếu vội vàng tụt xuống khỏi thân dừa cao chót vót và tiến lại gần phía nó. Nó nhìn Hiếu bằng cặp mắt khác thường, hai tay của nó dấu ra đằng sau. Hiếu hỏi :

— Mày có cái gì thế ?

Tư ngập ngừng một giây rồi giơ hai tay ra đằng trước. Hiếu giật mình khi thấy thằng bé cầm trong lòng bàn tay nhỏ xíu một khẩu súng lục nặng chĩu. Nó nói :

— Dậy em tháo ráp cái này đi anh Hiếu.

Hiếu trợn mắt :

— Mày lấy ở đâu ra vậy ?

Tư ấp úng ;

— Em lượm !... Em lượm được !

— Mày nói chó nó cũng không nghe được. Nói thật đi. Mày lấy ở đâu ?

Tư gân cổ lên cải :

— Em lượm được thiệt mà. Người ta vứt nó ở dốc cầu, em đi qua, em thấy.

Hiếu giằng ngay lấy khẩu súng, ngắm nghía hồi lâu rồi hỏi :

— Dốc cầu chỗ xuống mé sông ấy hả ?

Tư rối rít :

— Phải... phải... tuốt mé bờ sông lận.

Hiếu mỉm cười :

— Vậy là mày nói róc rồi. Mày lượm ở bờ sông sao tao không thấy bùn, cát gì dính vô chỗ nào cả.

Mặt thằng Tư đang có vẻ khoái chí bỗng nghệt ra. Nó không biết chống chế thế nào nên đứng im như trời trồng. Lập tức Hiếu lôi nó vào một bụi cây um tùm rồi ra hỏi cặn kẽ. Thì ra thằng nhãi con chớp được khẩu súng của ông chuẩn úy trên đồn Thạnh Phú lận. Hôm ấy là ngày nghỉ, lính trên đồn xuống chơi la cà ở cầu chợ rất đông. Người thì đi

đánh bi da hay bóng bàn, người thì vô chợ sắm đồ hay nhậu nhẹt. Riêng chuẩn úy Phú nhận được thư bạn bè báo tin người yêu đi lấy chồng sao đó nên từ chối tất cả mọi cuộc vui để đi uống rượu một mình. Trên đường ngồi xe lam trở về, gió lộng làm ông ta ngất xỉu. Thằng Tư có mặt trên chuyến xe đó. Thừa cơ lộn xộn nó chớp ngay được khẩu súng và thủ vào lưng quần. Thế là thằng bé làm chủ một cách ngon ơ vật qui báu, đẹp đẽ mà không một anh dân vệ xã nào lại không ước mơ được đeo nó kè kè bên mình để làm oai với thiên hạ. Ý nghĩ đầu tiên của thằng Tư là đi tìm anh Hiếu để nhờ anh chỉ bảo cách tháo ráp và xử dụng vì Tư tin tưởng anh Hiếu là người biết tất cả mọi sự. Nó cũng tin tưởng Hiếu sẽ hoan nghênh hết mình về chiến công mà nó vừa thu được. Nếu cần, nó sẽ cho Hiếu khẩu súng, miễn là Hiếu sẵn sàng để nó xài chung, lâu lâu nó được ngắm nghía, sờ mó một mình. Nhưng thái độ của Hiếu lại hoàn toàn trái ngược điều mà nó vẫn tin tưởng. Hiếu không ưa khẩu súng, không dậy nó cách tháo ráp và xài khẩu súng, Hiếu lại còn bắt nó mang trả lại cho chuẩn úy Phú. Thằng Tư la lên :

— Có mà sắp sửa khùng mới đem trả lại khẩu súng đẹp đẽ như thế này.

Hiếu đáp :

— Mày lấy khẩu súng thì mới là mày sắp khùng rồi ấy chớ. Bộ mày tưởng giữ được nó hoài hoài à?

— Giữ được chớ sao không !

— Sì mốc ! Người ta sắp phăng ra mày đến nơi Mày coi, xe lam ở đây chạy được mấy chiếc. Tài xế thì mấy ổng trên đồn nhẵn mặt ra rồi. Mấy ổng chỉ việc kêu họ lại, điều tra ngày ấy, giờ ấy những ai lên chiếc xe có chuẩn úy Phú, thế là mày bị tình nghi rồi. Mày nói mày xuống xe ngay từ lúc nó chưa tới cổng đồn chớ gì ?

Tư cãi :

— Tôi xuống, ông Năm Hoàn cũng xuống.

— Vậy thì người ta bắt mày lẫn ông Năm Hoàn. Mà ông Năm Hoàn thì già lụ khụ như vậy, ổng lấy súng làm chi. Chỉ có mày là thủ phạm thôi. Người ta sẽ cho là mày liên lạc với Việt Cộng, mày hết đường chối cãi. Tao thì tao chả dại gì chơi cái trò, thú vị chưa thấy đâu, chỉ thấy có đi tù một cách dễ dàng...

Mặt thằng Tư đang nhơn nhơn bỗng nhiên xịu lại. Đôi mắt của nó thoáng một vẻ lo lắng. Ngập ngừng một lát nó hỏi :

— Vậy... mình phải làm thế nào bây giờ ?

Hiếu đáp :

— Đem trả lại chớ còn làm thế nào.

Tư dẫy nẩy :

— Thôi, chẳng dại ! Bây giờ mang súng tới, ngộ nhỡ người ta cứ bắt mình thì sao,

— Bắt là bắt thế nào ? Nếu mày là Việt Cộng thì mày đã chẳng mang súng đi trả lại. Mày cứ khai là lúc ông chuẩn úy Phú té xỉu, ông ấy để súng rơi xuống mặt đường. Mày xuống xe rồi thì bắt được, mày bèn đem trả. Ông ấy mừng thấy mồ, không chừng lại thưởng cho mày vài trăm xài chơi nữa ấy chớ.

Thằng bé nghe chừng đã xuôi tai, nhưng cũng cố gặng thêm :

— Vậy anh đi cùng với em nhé.

Hiếu sốt sắng nhận lời :

— Tao sẽ đi cùng với mày. Mà điều tao chỉ đi xa xa thôi. To xác như tao đi kè kè bên cạnh khẩu súng, ngán thấy mồ. Lỡ mấy ổng tưởng là người mặt trận về thì ốm đòn.

Rồi sợ thằng bé rút lại ý định của nó, Hiếu vội vàng chữa :

— Mà điều mày thì không sao. Mày con nít mà, mặt trận sao được.

Thế là hai anh em dẫn nhau theo con đường đất đỏ từ trong ấp ra tỉnh lộ, rồi đón xe lam xuôi theo tỉnh lộ lên cầu chợ. Thằng bé thủ khẩu súng trong bụng. Bây giờ khẩu súng không hấp dẫn bằng món tiền thưởng mà Hiếu vừa phác họa cho nó thấy. Với vài trăm bạc xài chơi, nó sẽ có thể mua một bộ cần câu, một chiếc mũ kết và một cái áo tơi mưa, như vậy là đủ lệ bộ để có thể vô đầm Tròn câu ếch mà không sợ sương muối về đêm làm cảm lạnh.

Trên chuyến xe cả thảy có năm người, không kể bác tài xế. Trừ anh Hiếu và nó ra, còn tất cả là đàn bà. Những người đàn bà quanh năm không biết gì hơn là buôn bán mấy món đồ vặt vãnh vài cây kim, mấy cuộn chỉ, ít nải chuối hay mớ rau trồng trọt được đâu đó quanh mấy mảnh vườn xơ xác tiêu điều.

Nhưng lúc chiếc xe ngừng lại ở một chặng đường gần tới chợ để đón một người khách mới lên xe thì sự yên tĩnh lúc đầu không còn nữa. Người này thoạt trông thấy thằng bé đã ném ngay cho nó một cái nhìn nghi ngờ.

(Còn tiếp)

Thằng Côn là cuốn thứ hai sau Thằng Vũ trong bộ truyện dài Về Buồn Tỉnh Lỵ gồm sáu cuốn.

43

sáu

Tự nhiên, tỉnh lỵ có vẻ gì ngơ ngác. Chiến tranh còn xa Thái Bình lắm. Mãi tận bên Tây, bên Tầu cơ. Người lớn nói chuyện Trung Nhật chiến tranh. Trẻ con vẫn nô đùa, nghịch ngợm, chả cần biết Nãi Mộc tiến quân ra sao, Mã Chiếm Sơn chống cự thế nào. Trên vùng trời êm ả, chưa ai nghe tiếng máy bay gầm vang như tin chiến sự Âu châu đăng ở nhật báo. Nhưng quân Nhật đã sang Thái Bình. Và sự ngơ ngác có từ hôm đó. Quân Nhật đóng tại Câu Lạc Bộ thị xã. Họ canh gác ở ngã tư Vũ Tiên. Những khẩu súng chĩa về phía Tân Đệ. Lính Nhật đầu trọc, lùn tì, mắt một mí, trông hung dữ vô cùng. Người nào đeo kiếm thì oai vệ, lính gặp đứng nghiêm hét lớn, dơ tay chào nghe phát sợ. Dân tỉnh lỵ sợ lính Nhật, không dám tới sân vận động đá bóng hay tới hồ tắm bơi lội vì Câu Lạc Bộ gần đó. Quan Nhật đeo kiếm ra vào dinh Công Sứ dễ dàng. Ông tây, bà đầm và các ông cầm nể nang lính Nhật, bớt hống hách. Mới đầu, dân thị xã lo lắng. Rồi quen dần. Lính Nhật không

44

gây sự với ai. Họ chỉ đóng quân ngoài đầu tỉnh, ít khi vào phố.

Trường học không đóng cửa. Bọn thằng Côn đi học đều. Côn thường rủ bạn xuống ngã tư Vũ Tiên xem lính Nhật. Lính Nhật làm quen chúng nó. Côn thấy lính Nhật cuốc đất trồng rau. Họ cởi trần, mặc quần đùi, lấy tay bóp nát phân nhét dưới gốc mỗi cây rau. Côn lè lưỡi ghê rợn. Lính Nhật cười. Họ làm việc suốt ngày, chẳng chịu nghỉ ngơi. Người vác súng canh, người tưới rau, quét dọn. Nơi lính Nhật đóng, sạch sẽ vô cùng. Lính Nhật cho bọn thằng Côn kẹo và tháo đạn, đưa súng để bọn thằng Côn nghịch. Có người rút kiếm khỏi bao, chém cành cây lớn đứt đôi ngọt xớt. Côn phục kiếm Nhật sát đất. Nó nghĩ tới những thanh kiếm trong truyện kiếm hiệp mà nay nó mới tận mắt nhìn rõ. Lính Nhật dạy bọn Côn tiếng Nhật. Nó nói được mấy tiếng. Hễ gặp Nhật là bọn Côn cười toe toét. « *Giô tô nay, A ri ga tô* » dù chúng nó không biết « *Giô tô nay, A ri ga tô* » là cái quái gì. Đến trường, bọn thằng Côn xì xố tiếng Nhật, bạn bè chúng nó phục lăn. Côn bỗng khoái lính Nhật. Trong mắt nó, lính Nhật anh hùng hơn lính khố xanh và đội xếp. Lính Nhật không bắt

45

nạt dân thị xã. Bọn thằng Côn là những người thân Nhật đầu tiên ở Thái Bình.

Học trò thị xã thích nghe Côn kể chuyện lính Nhật. Bây giờ, ít đá bóng, bơi lội. Chúng nó, đứa thì sợ lính Nhật, đứa thì bị bố mẹ cấm không cho gần lính Nhật, nên trừ bọn thằng Côn, chả có đứa nào quen Nhật cả. Côn tả thanh kiếm Nhật rút khỏi bao, ánh sáng lấp lóe, chém sắt đứt đôi. Nó « phiệu » là chính mắt nó đã thấy quan Nhật vung kiếm chém cái khung xe đạp, cắt cái xe đạp làm hai mà kiếm không hề sứt mẻ. Nó ca ngợi lính Nhật giỏi võ, quật nhau trên nền xi măng như ta quật ngóe. Bọn học trò lắc đầu, lè lưỡi. Côn, Luyến đã được lính Nhật chở xe đạp phóng như bay dọc phố chính. Xe đạp của Nhật đen thui, cổ lỗ song bền chắc nhất thế giới. Với Côn, cái gì của Nhật cũng nhất. Nhiều thằng bạn nó nhìn rõ lính Nhật chở xe nó, vào trường khoe rối rít. Côn nổi tiếng vì biết nhiều chuyện lính Nhật. Dần dà, lính Nhật đem cả mấy con ngựa từ Nam Định sang. Nhưng chơi vơi lính Nhật mãi đâm chán, vì lính Nhật chỉ biết gật, cười và nói chuyện bằng tay. Khi tỉnh lỵ hết ngơ ngác, Côn bèn tìm đến con Thúy.

46

Nó không biểu diễn xiếc Tạ Duy Hiền nữa. Mỗi lần Côn gặp Thúy là mỗi lần nó trổ một ngón tài vặt. Hôm nay, Côn dắt quanh bụng hàng chục cái phi tiêu. Thúy đứng ở hiên nhìn chim khuyên đang nhảy nhót trong chiếc lồng kết đầy hoa rầm bụt đỏ chói. Côn hắng giọng. Thúy lờ đi. Côn bước sát cây ngọc lan, cúi lượm mảnh sành. Nó vẽ cái đầu người to tướng rồi xoay lưng bước ba bước dài. Nó lại xoay lưng, đối diện thân cây ngọc lan. Côn vén áo, rút ra một mũi phi tiêu. Nó phóng mũi phi tiêu thứ nhất. Cái đầu người không có mắt, mũi, miệng. Mũi phi tiêu găm vào một chỗ trong vòng tròn. Vô tình, nó trúng khoảng mắt cái đầu người tưởng tượng. Con nhà Côn xoa tay, khẽ reo :

— Ơ, trúng mắt, mày chột rồi nhé ! Ông sẽ cho mày mù.

Côn liếc Thúy. Con bé giả vờ không biết. Côn rút mũi phi tiêu thứ hai.

— Ông cho mày mù đây này !

Nó phóng mũi phi tiêu. Và mũi phi tiêu găm trệch cái vòng tròn, xuống phía dưới. Côn cười hề hề :

47

— Gượm đã, cho mày mù ngay mày hết xem tài phóng phi tiêu của ông. Hì hì, trúng cổ họng chú chàng.

Côn phóng mũi phi tiêu thứ ba. Lại trệch khỏi đầu người, khoảng giữa, phía trái. Nó chạy tới đích, lượm mảnh sành, vẽ cái tai quanh mũi phi tiêu :

— Xuyên lỗ tai giùm mày để mày đeo hoa.

Thúy muốn phì cười. Nó cố nín chờ xem Côn còn làm những trò gì. Con nhà Côn thì yên chí Thúy đương khen nó ném phi tiêu trứ danh. Nó chạy ra chỗ cũ, phóng mũi phi tiêu mới. Trệch nữa. Lần này, mũi phi tiêu găm trên đầu người. Côn liếm mép :

— À, cái lược chải đầu đó. Tao sẽ rẽ ngôi cho mày.

Thúy bước xuống hè. Con bé ra gốc cây lan, lấy móng tay vẽ cái tai bên phải lên đầu người của Côn vẽ và nói :

— Côn cho nó đeo cái hoa nữa đi !

Côn phớn phở quá. Nó chỉ đợi Thúy lên tiếng. Con bé đã lên tiếng rồi. Côn rút mũi phi tiêu. Nó ngắm thật kỹ. Tay nó run làm sao.

48

Thúy dục :

— Phóng đi !

Côn gật đầu như máy :

— Để Côn nhắm « cẩn tó »...

Thúy trợn mắt :

— Côn nói tiếng gì đấy ?

Côn nuốt nước bọt ực một cái :

— Quên quên, để Côn nhắm cẩn thận.

Mũi phi tiêu đã phóng. Nó không trúng tai bên phải của đầu người mà lại trúng gần sát mũi tên thứ nhất. Thúy phá ra cười :

— Nó mù rồi !

Côn đứng lặng, trân trân ngó mũi phi tiêu sai đích. Nó thẫn thờ :

— Ừ, nó mù rồi...

— Côn phóng phi tiêu hạng bét.

— Côn « cừ » nhất trường.

— Hạng bét. Côn thua Vũ.

Côn mím môi. Trông nó thật thiểu não. Chưa bao giờ nó thiểu não như thế. Côn phân trần :

49

— Thằng Vũ không biết phóng phi tiêu.

Thúy bĩu môi :

— Côn tưởng Côn giỏi à ? Vũ bảo Vũ phóng đâu trúng đó. Côn phóng tai lại trúng mắt !

Thúy cười to hơn. Côn nóng bừng tai. Nó cáu :

— Thằng Vũ nói phét !

Thúy quay mặt đi :

— Côn nói bậy quá.

Côn cù nhầy :

— Ừ, bậy đấy. Đây phóng phi tiêu Nhật còn phải lác mắt.

Thúy đưa tay bịt tai :

— Không thèm nghe nữa. Thằng Hội nó nói Côn đi nhặt kẹo của lính Nhật quăng. Lêu lêu... xấu hổ !

Côn tức không chịu nổi. Nó nghiến răng hỏi ngớ ngẩn :

— Hạng bét, hở ?

(kỳ sau tiếp)

GIỜ RA CHƠI

NGUYỄN ĐÌNH TOÀN

KỲ BẢY

Khôi không đáp thẳng vào câu hỏi, bảo :

— Trông mặt mũi chị xanh mét.

Tôi nói :

— Ngồi trên xe hơi lâu không chịu được.

Chúng tôi tản bộ quanh bờ hồ. Trời mưa và chiều gần như đã sắp hết hẳn. Nhưng quanh hồ vẫn có những người đội mũ mặc áo mưa ngồi câu cá. Bây giờ tôi mới nhìn màu thật của nước hồ, cái màu xanh xám như màu đá, hơi lạnh tầm đẫm trong gió, giữa những đám cỏ mọc lan ra mặt nước, tôi nhìn thấy những chùm hoa tím nhỏ, những bông hoa trắng lấm tấm trắng trong đám lá xanh, Khôi lầm lủi đi bên tôi. Hắn móc túi lấy thuốc lá châm hút. Hắn hỏi tôi có muốn hút thuốc không. Tôi nói không, vì tôi cảm thấy nôn nao khó chịu. Khói thuốc Khôi thở ra thơm ngát trong mưa và bị gió làm tan mất liền. Trên những bực đá dẫn lên khách sạn trên lưng đồi, tôi nhìn thấy những sợi cỏ mọc trong những khe ráp và sương mù đã bắt đầu buông xuống.

Khôi nói :

— Thôi, trời lạnh quá, đừng đi chơi nữa. Để tôi đưa chị vào nhà thủy tạo uống một ly nước nóng cho ấm.

Tôi ngó Khôi mỉm cười :

— Được, Khôi muốn cho tôi uống gì cũng được.

Tôi cũng nói tiếp :

— Tôi có muốn đi chơi đâu. Tự nhiên tôi thấy ngại không muốn về nhà chú Quyên.

Khôi hỏi :

— Sao thế ?

Tôi nói :

— Chẳng sao cả. Khôi biết là tôi ít khi ra khỏi nhà. Thành thử, chỉ cần sống hơi khác một chút với cách sống trong gia đình cũng đủ làm tôi bối rối.

Khôi nhìn tôi bảo :

— Chị đừng lo. Nhà chú Quyên rộng lắm. Chúng ta sẽ có những phòng riêng. Và chị sẽ sống thế nào tùy ý.

Tôi hỏi Khôi :

— Khôi có vẻ được tập cho biết mọi việc cả nhỉ.

Khôi nói :

— Dù sao, chắc tôi cũng chưa thể nói như thế được.

Trong nhà thủy toạ lúc đó cũng khá đông người, tuy nhiên vẫn còn nhiều bàn trống. Khôi hỏi tôi muốn ra ngồi ngoài hiên nhìn hồ hay ngồi trong nhà. Tôi nói ra ngoài hiên.

Những ngọn đèn ngoài góc sân không đủ soi sáng cả một mái hiên dài, và chúng tôi núp sát vào tường như được đấu trong bóng tối Từ chỗ ngồi này, tôi có thể nhìn mưa trên hồ, nhìn thấy những biệt thự phía bên kia hồ lờ mờ trong ánh điện vàng và trong mưa. Trời rét đến nỗi, ly trà nóng Khôi kêu cho tôi, uống đến hớp thứ hai đã thấy lạnh môi. Vị ngọt của đường, vị chua của chanh, chất chát của trà, thấy rõ từng một trong cái nguội tanh của từng hụm nước.

Khôi nói :

— Chị định tát cạn Đà Lạt trong một ngày hôm này sao ?

Tôi cười, bảo :

— Không. Tôi không mắc bẫy tiếng nói của Khôi nữa đâu.

— Chị muốn chơi phố, ngắm hồ, bơi thuyền, nhìn mưa và tối nay khiêu vũ nữa. Đà Lạt còn gì để cho chị ?

— Còn những trái cây chua. Còn những thứ tôi chưa kịp nghĩ ra.

Tôi nói và cảm thấy mỏi gáy nên ngả đầu về phía sau ghế, ngửa mặt nhìn lên cái mái hiên tối. Trong bóng đen của buổi chiều vừa rút đi hết, màu vôi trắng của những mảnh tường trông lam nham, những hơi gió lạnh buốt thổi từng cơn dọc theo mái hiên kéo tới cuối hành lang, tan lẫn vào khoảng không xám đục cắt thẳng với cạnh tường đụng nghiêng như một lưỡi dao.

Khôi hỏi :

— Chị đã muốn về chưa ?

Tôi nói :

— Tôi muốn về lắm rồi. Nhưng không còn muốn cử động nữa.

Trời bỗng nhiên thôi mưa. Những tiếng động rì rào phút chốc dường chẳng còn sót lại một tiếng nào. Cả một mặt hồ bao la chỉ còn những con sóng nhỏ lăn tăn, trông như một mặt da với những cơn xúc động đang làm cho rung chuyển. Ý nghĩ này làm tôi rùng mình.

Khôi bảo :

— Thôi được. Tôi sẽ chờ chị tới lúc nào chị muốn về thì về.

Tôi nhắm mắt nói với Khôi :

— Khôi có bao giờ chiều ai như thế chưa ?

Khôi nói :

— Tôi câu cá rất giỏi. Ở đây, thế nào cũng có bữa tôi dẫn chị đi câu.

Tôi nói :

— Tôi mà là tỉnh trưởng Đà Lạt tôi sẽ cấm không cho ai câu cá trong hồ này.

Khôi bảo :

— Chị còn muốn cấm gì nữa không ?

Tôi nghe những cơn gió mát lạnh mơn man trên mặt, và có cảm tưởng cả bầu trời êm tĩnh, sạch sẽ, cả bầu trời vừa được rửa sạch bằng cơn mưa, đang thấm xuống trong người mình.

Tôi nói :

— Tôi sẽ cấm không cho ai đi một mình vào thành phố. Tôi sẽ cho gửi lời chào tất cả các du khách tới Đà Lạt trong bản tin của đài phát thanh thành phố mỗi buổi tối. Và nếu trong số các du khách có một người nào đó nổi tiếng, tôi sẽ mời người đó nói một vài điều với Đà Lạt trên làn sóng điện. Tôi sẽ có những chương trình nhạc dành riêng cho du khách phát thanh vào những giờ nhất định trong đêm khuya.

Khôi cười :

— Chị còn muốn bầy thêm trò gì nữa không ?

Tôi nói trong lúc hai mắt muốn dính lại vì buồn ngủ :

— Và tôi sẽ chúc mọi người ngủ ngon và hạnh phúc.

Khôi dục :

— Trong khi chờ đợi cái ngày dài mỏi mệt đó của chị, chúng ta cũng nên về nhà xem có cơm ăn không đã chứ.

Tôi nói :

— Ước gì tôi được ngồi đây ngủ một giấc nhỉ.

— Trong những ngày nghỉ ở đây, sẽ có bữa tôi tình nguyện ngồi canh cho chị ngủ một lần như thế.

Câu nói đùa của Khôi làm tôi vui thích. Tôi hé mắt nhìn ra khoảng trời rộng bên ngoài. Trong tưởng tượng của mình, tôi đoán các vì sao chắc cũng đang mọc lên. Quả thật, trên cao thẳm những rừng cây đã đen đặc lại, sau những đám mây đang dần tản mạn đi, trên bầu trời trong veo của đêm, những ngôi sao nhỏ đã long lanh chiếu sáng. Tôi có cảm tưởng như bao nhiêu hương mật của đêm đã quần tụ cả lại ở một nơi nào đó, ở quanh quẩn đâu đây, tôi có thể tìm thấy, có thể đi vào như trong một đám sương. Tôi hát thầm một câu trong trí tưởng :

Ngồi im nhìn lên vườn sao lấp ló
Thấy tinh cầu ngã tưởng là người cũ
Là người của xa mờ

Người cũ, người xa, người chưa đến, có biết bao nhiêu tên gọi bành sẵn cho mỗi người với cuộc đời trước mặt, bao nhiêu khổ đau, bao nhiêu hạnh phúc, bao nhiêu ước mơ sẽ thành tựu, sẽ rơi rụng, sẽ sa ngã. Ước mơ nào là ước mơ lớn nhất của đời tôi đây ?

Tôi hỏi Khôi :

— Khôi có lúc nào mường tượng nổi sau này Khôi sẽ sống như thế nào không ?

Khôi ngồi lọt thỏm trong chiếc ghế của hắn, cái đầu thụt xuống giữa hai vai, cái đầu bù xù như cái tổ chim, nhưng xén gọn trước vầng trán rộng (mỗi lần tôi nghĩ tới mái tóc của hắn tôi lại muốn nhắc lại những tiếng nói của mình như một cách cầm cây kéo trên tay nhưng không biết cắt xén ra làm sao). Hắn ngồi im phắc như pho tượng. Trong bóng tối, mặt mũi hắn trông lầm lì.

Khôi nói :

— Có khó khăn gì đâu. Sang năm, nếu cuộc chiến tranh này còn kéo dài, có lẽ, tôi sẽ phải đi lính. Cũng có thể tôi sẽ thi đậu và tôi sẽ được tiếp tục học nữa.

— Nếu được học nữa, Khôi sẽ học gì ?

— Học luật, học thuốc, học một cái nghề gì đó.

— Như thế đời sống chúng ta chỉ là một cuộc triền hạn thôi à ?

— Như bất cứ một cái gì người ta có thể gọi nó.

— Khôi có buồn không ?

— Tôi nghĩ, cũng chẳng nên buồn sớm quá.

— Khôi cũng muốn triền hạn cho nỗi buồn của mình à.

— Tôi mới mười sáu tuổi.

— Tôi mười bầy rồi. Và tôi bắt đầu phải nghĩ đến tương lai mình.

(kỳ sau tiếp)

lứa tuổi thích ô mai

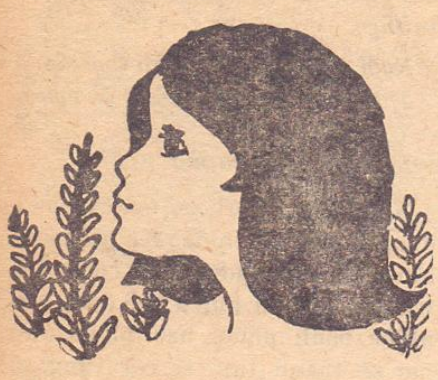

về Londres, tôi yêu cái thành phố lạnh lùng ấy quá.

— Thì chị sẽ sang Anh ?

— Ba tôi không có tiền cung cấp cho tôi.

Hoa nhìn tôi, ái ngại. Tôi rất ghét người nào biểu lộ một vẻ gì thương hại tôi. Tôi quá nhiều lòng thương để phân phát cho mọi người và không có chỗ nhận lòng thương hại của kẻ khác. Cho dù là của người yêu. Trái tim đứng lại giây khắc. Không hiểu, khi có người yêu, tôi sẽ cư xử thế nào những lần « anh ấy » thương hại tôi.

— Tôi làm chị buồn, hả ?

— Không.

— Tôi nghe lời chị rồi đó. Chị Kim ạ, chị Quỳnh đang vận động một thư viện riêng của các lớp đệ nhất, tôi sẽ hưởng ứng đầu tiên. Chị Quỳnh nói đợt đầu mua một trăm cuốn sách của các nhà văn thời danh. Để làm gì đó ?

— Để tỏ lòng biết ơn những người cặm cụi làm đẹp cho quê hương, cho cuộc đời trong cô đơn. Hoa có biết ở ngoại quốc người ta quý mến nghệ sĩ của người ta ra sao không ?

— Chị biết à ?

— Đọc ở báo.

— Họ quý trọng như thế nào ?

— Dân chúng xếp hạng. Nhất là các giáo viên tiểu học, nhì là các nhà văn, nhà thơ, ba là nghị sĩ, dân biểu... Chính phủ đứng hạng năm ! Nhà văn là những người sáng tạo. Bọn trình diễn chỉ là hạng nhai lại. Hiếm lắm mới thấy người trình diễn biết sáng tạo để nhập vào hồn người sáng tạo. Như Thái Thanh, như Anh Ngọc là nghệ sĩ. Không có Thái Thanh, nhạc Phạm Duy sẽ không bay bổng. Không có Anh Ngọc, nhạc Cung Tiến sẽ úa vàng. Người nhạc sĩ muốn nhiều người nghe nhạc mình nhưng chỉ muốn một vài người hát nhạc mình. Phạm Đình Chương phổ nhạc *Buồn đêm mưa* của Huy Cận là để Ban Thăng Long hát. Khối kẻ đã hát *Buồn đêm mưa* vào băng nhựa. Nghe như con mèo hoang tru trên nóc nhà ! Ở Việt Nam có một người viết kịch để không muốn ai diễn. Đó là Vũ Khắc Khoan.

Hoa thẫn thờ. Khuôn mặt con bé giống hệt một khuôn mặt gái ngoại ô vừa bước ra khỏi một rạp chiếu phim Ấn Độ. Hoa nói :

— Tại sao không ai hướng dẫn học sinh thưởng ngoạn nghệ thuật nhỉ ?

Tôi bĩu môi :

— Ai dạy ? Phải « tự học » tất cả, kể cả... luyến ái quan ! Đến trường để chép « cua », để nghe dặn học thuộc bài. Thế thôi. Bây giờ mới có cô Lan, chúng ta sẽ nhờ cô Lan chỉ bảo.

(kỳ sau tiếp)

HOÀI MẶC NIỆM

yêu mùa thu

Với số tuổi mười hai con chưa biết những cái gì làm đẹp mùa thu, đẹp những bài thơ thu của thi nhân, nhưng con yêu mùa thu không phải vì vẻ đẹp của lá vàng rơi, có màu mây buồn, mà con yêu mùa thu vì mẹ đã trao cho con tia nhìn cuối cùng nhiều ý nghĩa của một người sắp rời bỏ một tình thương thiêng liêng duy nhất. Con yêu mùa thu vì con biết đó là kỷ niệm chấp nhận sự mất mát to lớn miên viễn trong đời con, cũng như khi cắp sách đến trường thì con yêu mùa hè có ve ca phượng thắm, yêu từng kỷ niệm học trò ngây thơ, nhưng con yêu mùa hạ bằng những tình cảm tự nhiên có từng mỗi con người chứ làm sao con có thể yêu hạ như mùa thu mang đầy kỷ niệm phải không mẹ ? Hôm nay trời lại vào thu, con gái của mẹ ngồi yên như tượng đá, con nhớ mẹ vô vàn mẹ ơi ! Thương nhớ muốn lịm hồn. Mẹ còn nhớ tuổi của con gái mẹ không ? Mười tám rồi đó mẹ, bây giờ thì con yêu mùa thu không phải chỉ ngần ấy kỷ niệm vì con gái mẹ đã « thấy » lá vàng rơi, «thấy» nghĩa chia ly một cách thâm thúy và con rùng mình theo từng cơn gió lạnh càng hiểu nghĩa cô đơn, thiếu vắng... Trên trời từng cụm mây vẫn trôi, trôi hoài. Mẹ, mình xa nhau lâu quá rồi phải không mẹ, ngày mẹ bỏ con đi chắc cũng chầm chậm, cũng buồn như mây trời vương vương mẹ nhỉ. Rồi những đêm thu, con nghe rét lạnh đến tận hồn, con thèm ghê một đêm ngủ với mẹ trong chiếc mùng thơm nồng mùi dầu gió mẹ thoa mình cho con... Và con mang hình ảnh trìu mến ấy vào giấc ngủ hoài vọng — Ô kìa, giấc mơ lại dẫn con đến mẹ, con sẽ kể chuyện mùa thu, chuyện nhớ nhung của con cho mẹ nghe... Nhưng khi nhìn thấy mẹ tim con bỗng ấm lại, con ngã vào ngực mẹ, hơi ấm tràn đầy chung quanh con — lúc đó con không biết phải đòi hỏi ở mẹ những gì, con nhìn mẹ chờ đợi, song mẹ không nói gì ngoài đôi mắt nhìn thu hút, tia nhìn của mẹ làm lòng con mềm đi, một cảm giác lành lạnh khiến con chới với — cái chới với này con thường gặp mỗi khi con ngủ gục rồi giựt mình sợ hãi, tự nhiên con run lên bừng tỉnh — nửa khuya thức giấc, nhất là sau giấc mơ thấy mẹ con nghe hồn ấm lại, được an ủi, dù chỉ một thoáng, hồn con thì ấm song tâm tư con nức nở, nước mắt bắt đầu tuôn rơi con gọi mẹ bằng những tiếng gọi nghẹn ngào.

Mẹ, dù sau mỗi giấc mơ là mỗi lần tâm tư con nức nở, nhưng con vẫn xin cùng những giấc mơ đem con đến mẹ, cho hồn con ấm lại bên hình bóng mẹ không nhạt nhòa, cho con quên đi cái thực tại cô đơn, cho con quay lưng với cuộc đời... con sẽ mỉm cười với mẹ — Hai mẹ con mình bên nhau với một «huyền thoại xanh» mẹ nhé !

vẫn thèm yêu bất hạnh quê nghèo

PHẠM LÊ PHAN

Miền Nam lại vào mưa. Mười lăm mùa mưa miền Nam đầy hồn tôi lên cao ngọn nhớ thương. Những cơn mưa làm nũng, chợt giận hờn, chợt nguôi tạnh từ một tảng mây đen nhỏ, khơi dậy trong tôi thứ trạng thái nửa vời. Tôi vẫn thèm thuồng những trận mưa lớn kéo từ ngày này qua đêm khác, thứ mưa «thối đất nhũn cỏ» dầm dề — thứ mưa giam nhốt, cô lập con người trong những căn nhà lạnh ẩm như ốc đảo — thứ mưa dày mùi muối vừng cơm nóng, hoặc ròn tan trong răng những hạt lạc rang, bắp nướng thơm bùi — thứ mưa co ro trong chăn ấm, thu nhỏ niềm vui bằng hơi thở của chính mình.

Và thứ mưa tượng hình «rồng lấy nước» còn đe dọa từ chân trời phía biển, nhưng ngọn nước lũ ngầu đục từ thượng du đã phăng phăng đổ về, đuổi bầy dun dế và côn trùng từ bãi sông tràn lên mặt đê cao kết từng nùi, từng cục.

Giữa sông sóng đỏ càng cao ngọn thì ở yên đê từng gò mả, từng gốc si, rặng tre lần lượt bị chôn sâu dưới giòng nước đỏ — giòng nước kéo theo những rều bọt và củi lụt ngổn ngang trên mặt sóng.

Bấy giờ, dân làng tôi kéo nhau ra sinh hoạt trên mặt đê cao: toán này bơi thuyền nan ra vớt củi — con thuyền trông bé tí teo, nhưng mạnh ghê, nó không bị nước cuốn theo giòng như đám bọt rều và đôi khi, cả những cây gỗ lớn trốc gốc! Những nhà có ao thả cá cũng bơi thuyền ra hớt những tảng bọt vàng thẫm, lũ cá mè, cá trôi, cá trắm thường đẻ trứng trong những tảng bọt này, họ đem đổ bọt vào ao chờ ngày cá nở. Rải rác trên đê, nhiều người chăm chú buông câu cạnh những lùm cây dầm mình dưới nước, họ có vẻ kiên nhẫn trong thư nhàn. Những người có nhiệm vụ bảo vệ làng xóm thì khắc mức trên nhánh cây tươi, cắm chân xuống chân đê, đo mực nước xem lên xuống ra sao? Tội nghiệp nhất là những gia đình nghèo, không có đất ở trong làng, phải cất nhà ngoài bãi sông, bây giờ nước lớn quá, phải dùng thuyền «chạy lụt» vào nhà bà con trong làng, hoặc căng lều ở tạm trên đường cái, sau mấy ngày đêm sống quanh quẩn trên hai chiếc giường chồng cao, trong căn nhà đầy nước đỏ.

Nước sông càng ngày càng dâng cao, thật dễ sợ: những ngọn si, ngọn tre hồi sáng còn ngoi ngóp la đà, giờ đã bị chôn mất trong nước đỏ, rều rác và bọt bèo mặc sức đè lên tàn nhẫn, phũ phàng!

Cùng với nhịp trống hộ đê thôi thúc bàng hoàng, tin đồn loan truyền rất nhanh: đoạn đường cạnh đình làng Vũ, gần nhà bác phó may, bắt đầu rạn nứt, nguy hiểm. Nỗi âu lo xám tối trên gương mặt mọi người: nếu không may đê vỡ thì cả tổng Ngọ này sẽ chịu ảnh hưởng trực tiếp, hậu quả ghê gớm sẽ không thể tưởng tượng được: nhà nào không bị nước cuốn đi cũng bị úng thủy rả mục vách tường; mùa màng sẽ mất trắng; gia súc sẽ chết hết!

Trai làng Yên Phú kéo xuống họp với trai làng tôi, tạm ngừng việc câu cá, vớt củi để vác đề vác tre, kéo rơm xuống làng Vũ hộ đê — có lẽ dân làng Trần cũng sẽ kéo lên.

Trời bắt đầu đổ mưa, những cơn mưa lơ láo không thành cơn, đuổi nhau trên mặt sông căng nước lũ. Chết thật, lụt to thế này, đê sắp vỡ mà lại bị mưa lớn hoặc bão nữa thì chưa biết ra sao?

Cùng với đoàn người hộ đê cởi trần lết bết kéo xuống xuôi, người ta đồn con đê làng Vạn Đề cũng có đoạn sắp vỡ — Làng Vạn Đề trên làng Yên Phú, Yên Vinh, nhiều núi sẵn đá, nên cũng đỡ lo. Vả lại, quãng đường thuộc địa phận làng Vạn Đề không nơi nào dốc hoắm, nếu không may có vỡ cũng không đến nỗi nào.

Bấy giờ trong làng vắng hẳn, cơn mưa đã đuổi mọi người về nhà, trên đường chỉ còn đám tuần phiên, canh đê mặc áo tơi lá, đeo tù và, chống gậy đi dài dài.

Nước sông vẫn tiếp tục dâng cao, nỗi âu lo căng vỡ trên gương mặt mọi người. Tiếng trống ngũ liên dồn dập, thôi thúc vang vọng trên mặt sông nước đỏ, cuốn xoáy vào tim mọi người những buốt nhói, hãi hùng. Trai tráng vẫn tiếp tục đội mưa vác gỗ, kéo rơm xuống làng Vũ. Không hiểu quãng đê làng Vạn Đề lúc này đã ra sao? Làng Vạn Đề xa quá, không nghe được trống hộ đê, càng thêm sốt ruột!

(xem tiếp trang 29)

GIẢI NHI ĐỒNG SHANKAR

DOÃN QUỐC SỸ

Đã từ lâu Ấn độ có sáng kiến khuyến khích phong trào thi đua sáng tác văn nghệ nhi đồng quốc tế. Hàng năm các em từ mười lăm tuổi trở xuống tự bốn phương không phân biệt quốc tịch có thể tham dự cuộc thi văn nghệ nhi đồng quốc tế tổ chức tại Tân Đề lị, Ấn độ (gồm họa, thi, văn). Người đứng chủ trương là K. Shankar Pillai, người phụ trách ấn hành để phổ biến tác phẩm của các em là Sukumar Shankar. Vì vậy cuộc thi mang tên là « Cuộc Thi Văn Nghệ Nhi Đồng Quốc Tế Shankar ».

Giải nhất cho họa: Huy chương vàng của Tổng thống Ấn độ, (bởi cuộc thi này đặc biệt chú trọng về họa).

Giải nhất cho văn và thi: Huy chương vàng của Phó Tổng thống Ấn độ.

Ngoài ra còn 24 giải huy chương vàng Nehru, cùng trên 400 giải khuyến khích khác.

Hàng năm sau khi chấm giải xong nhà Shankar cho in tất cả những tác phẩm họa, thi, văn được giải vào một tập san nhi đồng mang tên « Shankar's Children's Art Number.» Những họa, thi, văn được giải cao thì in vào một tuần báo nhi đồng mang tên « Children's World » (Thế Giới Nhi Đồng).

Bước vào thế giới này quả là là bước vào thế giới thần tiên, thế giới của *nhân chi sơ tánh bản thiện.* Đường nét, màu sắc trong bức họa, lời thơ, lời văn thoát mọi khuôn sáo bất chấp văn phạm đã là những tấm gương rỡ ràng phản ảnh trung thực nhất thế giới ước mơ của các em.

Con Hải Âu giới thiệu sau đây trích ở tập *Shankar's Children's Art Number, Volume 18* gồm những họa, thi, văn đặc sắc của cuộc thi năm 1966.

con hải âu

Luga chỉ mới nở được chừng một tuần thì em bắt được, cô nàng rớt khỏi tổ. Nó dài bằng bàn tay em và đã biết mổ rồi. Em mang nó về, lấy bông, len và giẻ cũ, mềm làm tổ cho nó gần lò sưởi.

Sau đó em hỏi má hải âu con ăn gì. Má bảo « gium băm. » Em nhăn mặt « Ừ ù ù, chắc không Má? »

« Chắc, » Má nói. Em lại nhăn mặt và đi kiếm gium cho con hải âu nhỏ của em. Trong khi đi kiếm giun em mới nghĩ cách đặt tên cho con chim, tên giống con trai hay giống con gái cũng được vì em không hiểu nó là trai hay gái. Nếu em đặt tên cho nó là « Llugæs » thì nghe ra giống tên một cô gái; nếu em gọi nó là « Lug » thì lại giống lên con trai. « Luga » thế là xong!

Tới đó thì em kiếm đã được khá đủ giun, em chợt có ý nghĩ sao không làm thức ăn nhi đồng cho Luga. Em bèn ra tiệm mua một hộp nhỏ cá ướp cho trẻ con. Rồi em về nhà, em băm giun, trộn với thức ăn trẻ con, trộn thêm ti sữa. Em đun tất cả những thứ đó lên rồi cho Luga ăn. Luga thích lắm và muốn ăn nữa. Lần này em không ra vườn đào giun nữa, cây vườn cần phải để cho lớn. Thức ăn không giun, Luga càng thích và em cho nó ăn ba lần một ngày.

Nó ăn khỏe đến nỗi mỗi tuần em phải mua đến hai hộp lớn thức ăn lận, túi tiền của em vợi hẳn đi. Thực là một con chim tốn kém.

Khi Luga được một tuổi, em thả nó ra, vì luật bảo rằng không được giam giữ hải âu. Nhưng Luga không chịu đi.

Nó bay ra xa chừng ngót hai thước rồi bay trở lại và đậu như thường lệ trên vai em.

Bây giờ thì Luga ngày ngày thường đi bắt cá kiếm ăn lấy.

Một hôm nó mang về một con hải âu khác. Trong một cuốn sách nói về hải âu em được biết là con hải âu đực sẽ làm tổ. Vì vậy em chăm chú quan sát kỹ cả hai và thấy rằng con hải âu mới đương làm tổ, vậy Luga là con gái, và bạn nó là con trai. Em quyết định gọi con hải âu kia là Lagun.

Lagun dễ dạy lắm chắc là nó hiểu biết nhờ Luga.

Bây giờ thì em có thêm lũ hải âu mới nở và túi tiền em lại một phen hao hụt dữ vì lũ nhỏ này cũng lại khoái thức ăn trẻ con lắm. Rồi đây em còn phải chuẩn bị dạy dỗ lũ chúng nữa chứ.

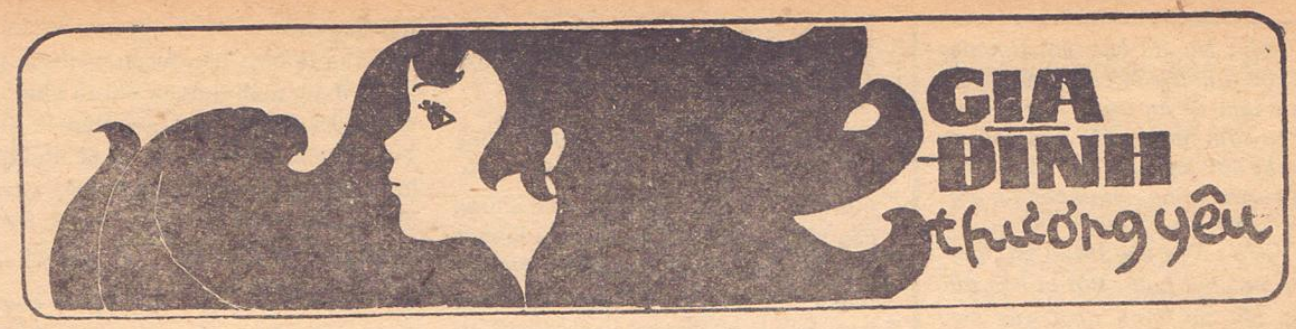

● ĐỖ PHƯƠNG (KBC 4524).— Xin được coi anh như một « đồng chí » của tôi. Anh đừng nên bi quan. Miễn là sẵn thiện chí, có cơ hội là mình làm được, dù với phương tiện èo ọt của mình. Tôi cũng định sẽ cho « ê kíp » Chương còm, Bồn lừa, Hưng mập, Dzũng Đakao « tái xuất giang hồ » trên Tuổi Ngọc. Mong rằng chúng nó sẽ làm vui anh.

● TRÚC VIÊN (Quảng Trị).— Chúng tôi hy vọng đến số 12, Tuổi Ngọc sẽ tăng thêm 8 trang offset ruột. Bìa báo như thế, chúng tôi tưởng không đến nỗi mỏng lắm đâu. Vì thợ đóng ít mà báo lại làm theo lối thủ công nghiệp, chỉ có thể đóng được một cái ghim. Số 2 còn, nhưng làm sao gửi cho ông đây ?

● PHƯƠNG PHƯƠNG (Hội An).— Không thể in Tuổi Ngọc khổ nhỏ hơn. Vì đã lỡ rồi. Và vì muốn trình bầy đẹp, phải in khổ này. Nhận em vào gia đình thương yêu rồi đó.

● NGUYỄN HỮU THẮNG (Đà Nẵng).— Thứ sáu, buổi chiều ở Sài gòn mới có Tuổi Ngọc cơ mà. Vì Tuổi Ngọc ra Đà Nẵng nên chủ nhật em mới về được nó đấy. Khi một trong hai truyện dài *Giờ ra chơi* và *Lứa tuổi thích ô mai* dứt, sẽ đăng *Thằng Côn* thật dài.

● TS THỤY VŨ (Long Khánh).— Sẵn sàng nâng đỡ em và nhóm Một Loài Cỏ. Cám ơn các em đã tin tưởng Tuổi Ngọc.

● DIỆU ÂN (Phan Thiết).— Những tranh đó do Đinh Tiến Luyện, Huy Tường, Đinh Hiền và Ngọc Dũng vẽ đấy. Em chưa biết à? Anh Ngọc Dũng khó lắm. Anh ấy vẽ cho Tuổi Ngọc là đáng mừng rồi. Cứ từ từ, đừng đòi hỏi một điều tuyệt đối trong hoàn cảnh này, em nhé !

● HOA BIỂN (Mỹ Tho).— Minh Văn rất quen thuộc với em đó. Tuổi Ngọc muốn các em đọc nó hơn là viết cho nó. Vì lấy chỗ đâu đăng bài của các em ? Vậy hãy đọc đi, lớn rồi hãy viết văn, đâu muộn gì ?

● PHẠM THÀNH THÁI (Qui Nhơn) — Đừng « nhột nhột ». Tuổi Ngọc là báo của học trò con trai, con gái. Bảo cho Đặng Hưng Hùng biết thế nhé ! Cháu cũng thích ăn ô mai mà. Xí muội đó.

● PHI LAO (Nha Trang).— Không được đâu, cháu ạ ! Như thế độc giả sẽ mắng chú ấy, bảo chú ấy tự đánh bóng mình. Khi viết văn, người tác giả phải quên cái tôi hèn mọn của mình đi. Cháu hiểu chưa ?

● TÊ TÊ (Đà Nẵng).— Phải tập « ga lăng » một tí chứ. Thay vì báo của học sinh, ta cứ bảo báo của nữ sinh, có hại gì đâu nào ! Anh không nghĩ gì về lời phê bình ấy cả. Chúng ta sống và chiến đấu không phải cho hận thù. Mà cho yêu thương. Tại sao ta chẳng dám nói chuyện thương yêu ? Bonjour tristesse là cuốn tiểu thuyết đầu tay của Françoise Sagan. Aurevoir tristesse là câu chào của cô Kim, em ạ !

● LINH LỆ UYÊN (Đà Nẵng).— Em nói « Tuổi Ngọc làm rung động cả nước », anh muốn khóc đấy. Tại các em thương con ngựa già đấy mà, anh hiểu chứ. Khi nào in lại số 1, anh sẽ báo tin cho em biết.

● VĨ THẢO (Long Xuyên).— Em cuộn tròn tờ báo lại, bọc ngoài tờ giấy trắng, dán 3 đồng tem (cò thư), đề tên bạn em ở Phan Thiết rồi thầy ra bưu điện Long Xuyên. Vài hôm sau, bạn em sẽ nhận được Tuổi Ngọc. Dễ ợt mà...

● ĐẶNG BÁ TIẾP (Biên Hòa).— Không phải chỉ có Duyên Anh và nhóm Tuổi Ngọc đâu, cháu ạ ! Còn nhiều người hơn Duyên Anh vạn lần. Có điều họ chưa muốn làm báo tuổi thơ thôi. Chúng ta hãy cầu mong những người đó làm việc cho tuổi thơ, cháu nhé !

● PHAN QUỐC THIỀU (Sàigòn).— Em mà đến nơi anh, hàng ngày, cặm cụi trông nom tuần báo Tuổi Ngọc, em còn thấy anh nghèo hơn. Tòa soạn của anh nhỏ hơn cái quầy bán sách của anh ấy. Nhưng nghèo đâu phải là tội lỗi, em nhỉ ? Viết thật ngắn, viết rõ ràng trên một mặt giấy.

● CẨM VÂN (NBT).— Đã có cái mục đó, em thắc mắc điều chi, cứ việc hỏi chị Ngọc yêu mến. Cám ơn em đã nghĩ tốt về Tuổi Ngọc.

DƯƠNG NGỌC THẢO (Biên Hòa). — Ai cũng nghĩ như cháu, cơn tầu Tuổi Ngọc sẽ chẳng bao giờ trật đường rầy, cháu nhỉ ?

● KIM TÙNG (Phú Thọ).— Có đấy chứ em, Nha Trang có Tuổi Ngọc. Chỉ in ít một tí thôi. Thơ ngọc không cần niêm luật. Niêm luật nó làm già thơ và già cả người làm thơ đi.

● NGUYỄN NGÔ DANH (Tuy Hòa) .— Đừng buồn, em nhé ! Hễ in xong Tuổi Ngọc số 1, anh sẽ gửi ra ngoài ấy cho em.

● PHẠM BÙI TRẦN VŨ (Đồ Bàn). — Khi đã ở trong gia đình yêu thương rồi, cháu sẽ lấn mà đứng hàng đầu, lo gì nhỉ ? Bài thơ của cháu súng nổ kinh quá. Hãy quên súng nổ đi, cháu nhé !

● XUÂN PHƯỢNG (Biên Hòa) .— Tên em không trùng với ai cả, nhất là không trùng với ai ở... Biên Hòa. Hôm nay anh trả lời em đây. Còn tức không ?

● NGÔ NGỌC NGUYÊN (Kiến Thiện).— Tin bạn lắm và cám ơn bạn nhiều. Tôi chắc nhà phát hành sợ ở Kiến Thiện ít độc giả mua Tuổi Ngọc nên đã gửi về ít. Vả lại, Tuổi Ngọc in có hạn, sự phân phối cũng có hạn. Mong bạn thông cảm.

MẸ : Mẹ đã bảo con không được ăn trước cái bánh ngọt mẹ làm để ăn tráng miệng sau bữa cơm tối nay. Vì con không nghe lời mẹ nên lát nữa, khi ăn cơm xong, mẹ phạt không cho con ăn tráng miệng...

CON : Nếu vậy thì cả bố cũng bị mẹ phạt luôn. Bởi vì con đã ăn hết cái bánh ngọt của mẹ rồi còn đâu.

● NHÀN (KBC 4100).— Khi rời khỏi đời sống quân ngũ, các bạn sẽ tiếp tục lo công việc dọn đường cho đàn em, lo gì. Ngày tháng còn dài mà. Sắp có tủ sách Tuổi Ngọc đó. Không thể in thêm được vì vốn liếng chỉ có ngần ấy. Vâng, cứ 10 số, Tuổi Ngọc sẽ đóng thành một tập, Đồng ý lắm.

● TRẦN HUY NHÃ (Sàigòn).— Anh cũng mong như em. Đến số 1000, nhìn lại, chắc sung sướng lắm, em nhỉ ? Mục ấy cần có người phụ trách. Hiện thời chưa có ai chịu « ăn cơm nhà vác ngà voi hàng tổng » nên còn chờ, em ạ !

● FORGETMENOT (Đà Lạt).— Đọc hết thư em là muốn nói *đừng quên anh nhé* rồi. Nhất định phải như thế. Đó là khói hương trong một mái nhà, em ạ ! Câu phỏng vấn của em được trả lời thế này : đúng đấy. Kiêm như vậy có nghĩa là chỉ có mình anh làm Tuổi Ngọc. Vất vả chưa ?

● NGUYỄN THỊ PHƯƠNG DUNG (Phong Dinh).— Cám ơn em nhiều lắm.

● PHẠM THỊ HOÀNG MAI (Chợ Lớn).— Cháu đừng khóc vì cháu đã ở trong gia đình thương yêu rồi. Đọc chú nhiều và nhớ ghê đi ấy. Chú không biết địa chỉ của ông Đ.G. Cháu cảm phiền nhé, bận quá, thì giờ đâu viết thư riêng cho cháu. Hãy hỏi Ngọc Mến đi. Và, cháu đừng « xuyên tạc », chú nói thím là « cục nợ » bao giờ ?

● TRƯƠNG THY KHANH (Phước Tuy).— Sẽ viết *Quê Nhà Tôi* để em biết quê hương miền Bắc của em, quê hương ấy bây giờ đang ở trong trí nhớ của chúng ta. Em bằng lòng chứ ?

● NGUYỄN MINH NGUYỆT (Phước Tuy).— Cứ đọc những số mới đi rồi chú « sẽ có cách » tìm cho cháu những số cũ mà cháu chưa được đọc.

● BÍCH DUNG (Marie Curie).—Đọc hết bốn trang thư của em, anh thấy mình bay lên không gian mà không cần phi thuyền Apollo 11. Đó là một ý kiến của Thúy Lan, em ạ ! Thúy Lan cũng yêu Tuổi Ngọc như em. Vậy đừng ghét Thúy Lan nhé ! Anh thích nhất câu nhấn mạnh của em : « Lisette không bao giờ hay bằng Tuổi Ngọc ». Có thể là sai đấy nhưng nó đầy tự hào và cảm khái tệ. Câu của André Gide em dùng đúng lúc lắm. Các anh sẽ cố viết về quê hương yêu dấu để các em yêu quê hương Việt Nam hơn. Sẽ làm như em dặn.

● HOÀNG THỊ KIM NGUYỆT (Quang Trung).— Số trang báo ít quá. Chỗ để đăng thơ văn ngọc như thế là nhiều rồi đó, em.

● HƯƠNG (Phan Thiết).— Phải là Hương không ? Anh đoán chữ ký đó. Cám ơn những lời khích lệ của em, em nhé !

● LÊ THỊ HOÀNG (Long Khánh). — Câu chuyện trên xe đò về nhà của cháu hay lắm.

● CHÂU VŨ (Đà Lạt).— Phải dễ tính một chút, chú nhỏ của anh. Biết tại sao không có điện thoại chứ ? Vì sợ người ta phá mình và kết tội chủ trương « tìm bạn bốn phương ». Tuần báo phải có sinh hoạt, em ạ ! Tuần báo không thể là một tuyển tập văn nghệ.

● HÀ ĐỨC ANH (Đức Hòa).— Em tả cảnh mua Tuổi Ngọc ở sạp báo tỉnh lỵ làm các anh cảm động hết sức. Vì kỹ thuật, không thể không cho bài leo qua trang khác. Thí dụ, khi truyện ngắn dư có một khúc, đi liền sao được. Trình bầy sẽ xấu lắm. Em vẫn là búp bê như xưa, dù búp bê ấy đang mải chuyện chinh chiến.

● LIÊN (Phan Thiết).— Đến 10 số, Tuổi Ngọc sẽ đóng tập và sẽ có tập lớn như tuyển tập Búp Bê ngày xưa. Nếu cháu chưa có số 1, 2, cứ đọc những số mới đi, rồi sẽ có số cũ.

● OMH (Đà Lạt).— Số Văn 70 còn. Cháu gửi về 20 đồng tem (cò thư) cho ông Nguyễn Đình Vượng, ông Vượng sẽ gửi báo Văn cho cháu.

● THANH VÂN (Quảng Ngãi).— Đoạn văn quảng cáo Tuổi Ngọc của cháu hay quá ta. Cháu tếu tếu là. Chú rất thích tếu. Chú không bảo đảm còn số 1 nhưng nếu hết, chú sẽ in chừng ngàn cuốn (cũng không bảo đảm) gửi tặng những ai chưa có số 1. Đoạn đầu là Vọng ghẻ tầu đang nằm nhà, tụi Côn, Luyến, Long, Lộc tới gạ nó uýnh lũ nhô Mông Cổ

● PHẠM DŨNG CHI (Sài Gòn).— Trả lời những thắc mắc của em đây : 1) Anh chưa đọc truyện của em. Nếu đọc mà hay, anh sẽ đăng. Ít khi anh nêu lý do không đăng bài của độc giả. Vì sợ em buồn. 2) Nhạc vui tươi bây giờ rất hiếm, không có thì chọn cho em sao được. 3) Anh không có họ hàng gì với ông Jo Marcel cả. 4) Tuổi Ngọc vẫn đăng cổ tích, thần tiên.

● HƯỞNG (Long An).— Mê thơ Hoàng Anh Tuấn rồi hả ? Cứ đọc đi, đọc thật nhiều cho nó thấm rồi sẽ làm được thơ. Các hiệu sách đều có bán những cuốn Hưởng hỏi. Đâu khó khăn gì mà phải nhờ tôi mua hộ ?

● TIÊN DUNG (Gò Đen).— Ý nghĩ của cháu rất đúng về T.S. nhưng tuần báo ai lại dại dột biến thành bán nguyệt san ? Hoàng Anh Tuấn

● Nếu các người không trở lại giống như trẻ con, các người không sao vào được thiên đàng.

ANDRÉ GIDE

● Nếu các người mù lòa, các người không có tội lỗi.

ANDRÉ GIDE

● Anh cứng như đá ? Tốt lắm, nhưng anh hãy coi chừng — Rong rêu sẽ phủ lên người anh.

PATRIA PERKINS

không hề in thơ, dù đã làm cả ngàn bài. Anh ấy làm thơ như trẻ con lấy giấy xếp tầu bay phóng đi. Và không đi nhặt. Bảo góp nhặt thơ đem in, anh ấy lắc đầu : « Để làm gì » !

● HƯỚNG DƯƠNG.— Anh trông đợi những bức tranh bìa Tuổi Ngọc của em đấy. Không trả lời dài vì tưởng như em quen thân lắm rồi. Em hiểu chưa ?

● MỘNG QUỲNH (Đà Lạt).— Khi nào có ảnh chụp chung chị và các cháu, anh sẽ gửi biếu em. Chương còm đã đi học, Hương nhè cũng vậy. Em hỏi thăm thì đã có thêm Sơn trán cao. Cu này cũng sắp đi học. Về Sàigòn nhớ ghé thăm các cháu nhé !

● LỆ THỊ KIM KIỀU (Nha Trang) — Cái mục đó rất hay nhưng chú sợ có người ghét chú nên, ngay cả trên một nhật báo do chú phụ trách, chú cũng bỏ mục « làm quen mi nhau » đi. Chúng ta sẽ nghĩ cách khác, trong khi chờ đợi, cháu nhé !

● PHAN HOÀI MINH (Nha Trang) — Đoạn văn cháu đúng là tuyệt cú mèo ! Nguyễn Nguyễn là một cô bé ở trong gia đình thương yêu. Chú sẽ hỏi thăm « hắn » giùm cháu. Ừa, chú bận lắm, bận cả ngày trừ ngày chủ nhật.

● TRẦN NGỌC BÉ (Cần Thơ).— Không cần phải biết làm thơ, viết văn. Cháu đã là người của gia đình thương yêu rồi đó.

● HOÀNG ANH (Cần Thơ).— Một tuần lễ không phải chỉ có hai ngày, em ơi ! Vì thế mà em bị chờ Tuổi Ngọc số mới.

● VŨ THỊ HẢI NGA (Tân Thạnh) — Anh thanh minh thanh nga lại giùm em cái tên trường của em rồi đấy. Thiếu có mỗi dấu nặng mà Tân Thạnh biến thành Tân Thanh.

● KIM NHUNG (Nha Trang).— Như thế là sớm rồi. Vì Tuổi Ngọc ra Nha Trang bằng tầu bay sắt mà. Tầu bay nó bay cũng lâu, chứ bộ...

● HOA HUYỀN (Qui Nhơn).— Sẽ đăng Thằng Côn thật dài. Bốn trang nhé, chịu không ?

● LƯƠNG HƯƠNG (Trưng Vương) — Tuổi Ngọc không giống Búp Bê, em đừng lo. Bây giờ anh « nhớn » rồi, anh « khôn » lắm, làm báo sẽ sống lâu lên ông lão già khuân tảng đá. Nhiều chứ. Em khỏi lo anh quên em rồi nhé !

● THÙY VÂN (Trưng Vương).— Mái nhà là vùng trời quê hương Việt Nam. To thế cơ mà. Vậy lo gì không đủ chỗ đứng, hở em ?

● NGUYỄN THỊ MINH THÚY (Phú Thọ).— Cháu rất thành thật. Không phải điên đâu. Chú nghĩ rằng cháu đã quá yêu Tuổi Ngọc nên mới phê bình « nó » kỹ vậy. Nhiều độc giả cũng đồng ý với cháu là « *Giờ ra chơi* » cao siêu quá. Nó cũng sắp chấm dứt rồi. Đến số 10 là hết. Chú sẽ lo làm lại để vừa lòng cháu. Cám ơn cháu nhé !

● HOÀI HƯƠNG (Gia Định).— Những ý kiến đóng góp của em hay lắm. Anh sẽ thực hiện dần. Đến số 10, sẽ có thêm truyện của ê kíp Chương còm, Dzũng Đakao, Hưng mập. Vì anh không có phương tiện làm báo cho các em dưới 10 tuổi nên Tuổi Ngọc mới là báo của tuổi 15 trở lên. Làm báo nhi đồng cần truyện tranh. Họa sĩ không có. Phóng tác Combat, Luky Luke thì anh không thích, em ạ !

● ANH NGA (Sàigòn).— Nhận cháu vào gia đình thương yêu rồi. Luyện người Bắc, chú cũng người Bắc nhưng « thím » là người Nam. Cháu bằng lòng chưa ?

● PHẠM HỮU MẪN (Huế).— Đây là hai câu trả lời cho cháu 1) Vì không ai « bố thí » quảng cáo để ủng hộ Tuổi Ngọc những bước đầu nên Tuổi Ngọc không có quảng cáo đẹp. Cháu còn bé, lòng cháu còn bao la, cháu đâu biết rằng những người nhà giầu, phần đông, đều không có lòng. Nhờ cái quảng cáo bìa sau mới in được bìa trước đó, cháu ạ ! 2) Vì không đủ tiền in nhiều nên Tuổi Ngọc ra khỏi Sàigòn rất ít. Cháu đặt mua ở địa lý Huế đi. Tòa soạn không có người thành ra không « quán xuyến » nổi việc gửi báo năm, báo tháng.

● HOÀNG THANH HIỀN (Sàigòn). — Nếu có truyện dài, hãy đánh máy gửi cho anh để anh xem có thể xuất bản được không. Chứ, Tuổi Ngọc không còn chỗ đăng truyện dài, em ạ !

● TRẦN NGUYỄN HIỆP (Sàigòn). — Anh đã nhận đủ cả. Cuốn đó hết rồi. Và anh đã bán bản quyền cho nhà xuất bản để lấy tiền làm tuần báo Búp Bê ngày xưa. Cám ơn em đã ưu ái Tuổi Ngọc.

Em có thích đọc sách ?

Thích đọc sách là một chuyện mà biết đọc sách lại là một chuyện khác. Những câu hỏi trắc nghiệm sau đây sẽ giúp cho em biết em có thực biết đọc sách hay không.

— Khi có người muốn tặng em một món quà gì và hỏi em muốn gì, em có bao giờ yêu cầu được tặng một quyển sách nào đó không ?

— Em có chịu khó mua giấy đẹp bao bìa những quyển sách em đã có để giữ cho được lâu không ?

— Với những quyển sách em đã đọc rồi, em có giữ gìn cẩn thận, sắp xếp cho gọn và đúng theo từng loại sách không ?

— Buổi tối, khi em đang đọc dở một quyển sách hay, em có để cho mẹ em phải tắt đèn em mới chịu ngủ không ?

— Em có nhớ cốt truyện của một quyển sách một thời gian lâu sau khi đọc nó không ?

— Em có bao giờ chịu khó đi tìm mua tặng bạn em một quyển sách mà em biết chắc là bạn em sẽ thích không ?

— Khi em đọc một quyển truyện, em có sốt ruột dở mau cho hết trang không ?

— Góc những trang sách em đã đọc có bị quăn lên không ?

Nếu em trả lời « có » 6 câu hỏi đầu và « không » 2 câu hỏi cuối, em đúng là người thích đọc sách. Đó là một điều đáng mừng vì đọc sách là một lạc thú ở đời đồng thời cũng là một việc làm hữu ích. Đọc sách giúp em mở mang trí tuệ, em có thể học được nhiều điều hay nhờ đọc sách, lẽ tất nhiên là em phải biết chọn loại sách hữu ích mà đọc. Ở những số TUỔI NGỌC sau, chúng ta sẽ cùng nhau thảo luận về cách chọn sách đọc. Nếu em trả lời « không » 6 câu hỏi đầu và « có » 2 câu hỏi cuối, em là người không thích đọc sách và đó là một điều đáng buồn lớn cho chính em.

● PHẠM MINH DŨNG (Sa Đéc).— Không cù lần đâu, em ơi, vì, Tuổi Ngọc còn là của em mà...

● THÚY LAN (Sàigòn).— Chú không nhớ nhưng sẽ nhờ người chép cho cháu. Hy vọng rằng Tuổi Ngọc sẽ mãi mãi làm vừa lòng cháu.

TRONG GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU

Nguyễn thị Thu Sương (Qui Nhơn) Mộng Giáng Bình (Huế), Trần thị Hồng (Gia Long), Phạm thị Lan Anh (Sàigòn), Nguyễn thị Thu Nga (Trưng Vương), Đoàn Minh Phượng (T.H. Kiểu Mẫu), Đào Tuyết Trinh (Trưng Vương), Nguyễn Công Luận (Trung Thu), Lê thị Kim Huê (Quảng Ngãi), Nguyễn thị Lệ Hải (Trưng Vương), Mai Viết Thành (Quốc gia Nghĩa Tử), Nguyễn Thiết Thạch (Quốc gia Nghĩa Tử), Thục Trâm (Tuy Hòa), Trần thị Cúc (Gia Long), Tô thị Kim Anh (Trưng Vương), Hàn Giang (Gia Định), Võ Công Chung (Trương vĩnh Ký), Du trầm Hương (Sàigòn), Phạm Phan Xuân Thủy (TH Gò Công), Trương Phi Hổ (Bạc Liêu), Nguyễn văn Thạnh (Bồ Đề), Phan thị Uyên Linh (Thánh Linh), Lý Chi Lan (Lycée Marie Curie), Nguyễn thị Quang (Trịnh Hoài Đức), Nguyễn Thanh Thủy (Sàigòn), Nguyễn Hoài Nhơn (Đồng Khánh), Nguyễn thị Mỹ Dung (Bồ Đề), Nguyễn thị Đào (Bồ Đề),Nguyễn thị Ánh Tuyết (Ban Mê Thuột), Trần thị Kiêm Ghết (PhụngHiệp), Nguyễn Tiến Dũng (Sàigòn), Thái Nhật Ngọc (Gia Long), Nguyễn thị Khánh (Sàigòn), Thục (Ninh Hòa), Đặng thị Phương Phi (Long An), Nguyễn thị Phương (Gia Long), Trang Nguyên Lan (Búng), Đỗ Duy Hảo (Văn Lang), Mộng Cương (Văn Lang), Nguyễn Nga (Biên Hòa), Dao Anh (Sàigòn), Mạch Thụy Liên (Phan Rang), Lê Ngọc Liên Minh (Phan bội Châu), Nguyễn thị Hoài Phương (Phan Thiết), Nguyễn Ngọc Toàn (Hưng Đạo), Lê Linh Loan (Phú Nhuận), Phan thị Hiền (Đồng Khánh), Hà thị Hiếu Liên (Đồng Khánh), Tăng Hồng Điền (Thoại Ngọc Hầu), Đoàn Thu Huệ (Thoại Ngọc Hầu), Hoài Anh Phương (Long Xuyên), Nguyễn văn Bình (Vũng Tàu), Thương Hoài Vân (Tống Phước Hiệp), Võ Thành Nhơn (Tạ Thu Thâu), Hồ Ngọc Huệ (Thủ Thừa), Linh Trang (Quảng Ngãi), Hoài Dung Vũ (Quảng Ngãi), Nguyễn Kim Liên (Huế), Võ Đình Luận (Bình Thành Tây), Nguyễn Hoàng (Huế), Huỳnh Hiệp Hòa (Long Xuyên), Giang Vỹ Dạ (Đà Lạt), Nguyễn thị Hưng (Sàigòn), Đặng thị Bạch Vân (Sa Đéc), Lê Hữu Anh Dũng (Tống Phước Hiệp), Huỳnh Xuân Trí (Qui Nhơn), Thúy Vân (Trần Quốc Toản), Ngung Di (Đà Nẵng), Kim Phương (Lycée Blaise Pascal), Trương văn Nhân (ĐàNẵng), Phương Loan Tố (Đồng Khánh), Thương Anh (Hà Tiên), Hải Hà (Sài gòn), Từ Vũ Đoan Trung (Minh Đức), Đoan Trang Thùy My (Minh Đức), Phan thị thanh Nguyên (Phú Lâm), Châu thị Mai Vân (Thủ Đức), Nguyễn thị Minh Thanh (Đồng Khánh), (Huế), Lâm Ngọc Cường (Tống Phước Hiệp), Huỳnh Trí Hoàng (Nguyễn Thông), Lâm Ngọc Quang (Nguyễn Thông) Ngọc Huyên (Cần Thơ), Hà Giao Thủy (Sài gòn), Nguyễn thị Thanh Bình (Nha Trang), Mộng Vân (Lê văn Duyệt), Như Sương (ĐàNẵng), Trương thị Kim Anh (Đà Nẵng) Đoàn Liên Hương (Quảng Ngãi). Dương Hoài Ân (Nguyễn bá Tòng), Huỳnh văn Ngọc (Văn Lang), Phạm tiến Dũng (Gia Định), Dương Trọng Khang (Nguyễn bá Tòng), Hoàng Phi Hùng (Đà Nẵng), Trần thị Lưu Hậu (Lê văn Duyệt), Lãng Tử (Sàigòn), Đào thị Nguyên (Gia Định), Thụy Diễm (Lê văn Duyệt), Nguyễn thị Tuyết (Đà Nẵng), Phan huy Lực (Đà Nẵng), Linh Phương (Quảng Ngãi), Bạch Yến (Couvent des Oiseaux), Bùi thị Hằng (Tân Phương), Vũ thị Hồng (Lê Ngọc Hân), Huỳnh Hà (Sao Mai), Nguyễn văn Lâm (Văn Lang), Nguyễn thị Nhàn (Trưng Vương), Lê văn Kiệm (Phan Chu Trinh), Vũ Khắc Tế (Tam Kỳ), Trần thị Thanh Nhân (Huế), Trương định Bình (Qui Nhơn), Kim Kim Mừng (Nha Trang), Hồ Hoàng Hà (Vĩnh Long), Thụy Anh (Lê Bảo Tịnh), Ngô Gạch Hoàn Kiếm (Sàigòn), Cao Lương Tài (Võ Trường Toản) Trường Giang (Sàigòn), Mi Hồng (Phan Rang), Giang Thùy Ly (Tân Phước), Nguyễn thị Hiền (Trưng Vương), Lê Toàn (Trương Vĩnh Ký), Ngô Minh Tâm (Hội Việt Mỹ), Nguyễn Minh Đan (Qui Nhơn), Lê Hồng Mỹ (Gia Định), Nguyễn Hiền Thành (Cộng Hòa), Nghiêm Hồng Lĩnh (Đà Lạt), Min Kha (Văn Lang), Hoàng Bích Dung, Hoàng Bích Phượng (Marie Curie), Phan Đình Lân (Lycée Yersin), Thi Uyên (Lycée Yersin), Nguyên Trang (Bùi thị Xuân), Nguyễn Mộng Hằng (Bùi thị Xuân), Nguyễn Anh Dũng (Hùng Vương), Nguyễn thu Nga (Bùi thị Xuân), Mưa Ngâu (Sàigòn), Thái thị Ngọc (Hưng Đạo), Đặng thị Kim Thành (Nguyễn Bá Tòng), Trương thị Ngọc Dung (Sàigòn), Cao thị Nhũ Hương (Long Khánh), Nguyên Hạnh (Trương Vĩnh Ký), Nguyễn thị Dạ Minh (Nha Trang), Trầm Khương (Trần Hưng Đạo), Trần cao Nguyên (Nha Trang), Võ văn Sơn (Hưng Đạo), Trần thị Nguyệt (Nha Trang), Bùi thị Thanh Thủy (Quảng Ngãi), Trần thị Bích Thuận (Nha Trang), Bùi thị Sơn Mai (Nha Trang), Trần Nguyễn Hiệp (Sàigòn), Đặng thị Huyền Trân (Trưng Vương).

thảo nào...

Viên cảnh sát công lộ đuổi theo một ông chạy xe gắn máy trên xa lộ, chặn ông này lại, báo tin :

— Bà vợ ông bị té từ trên xe xuống đường cách đây đã 5 cây số...

Ông nọ mừng rỡ :

— Thảo nào... Bỗng dưng không nghe thấy tiếng nó nói nheo nhéo sau lưng nữa, tôi lại tưởng là tôi bị điếc tai rồi chứ !

Nhìn xuống CUỘC ĐỜI

Những người bạn trẻ, ít am hiểu về âm nhạc thường bị ảnh hưởng những bài báo viết về một nhạc sĩ hay ca sĩ nào đó trên một vài tuần báo hay phụ trương tân nhạc nhật báo. Thí dụ những bài báo viết về Khánh Ly. Từ một năm nay, người ca sĩ tỉnh lỵ này được nhắc nhở quá chu đáo. Mấy ông viết báo — sợ rằng cũng kém am hiểu âm nhạc — vung bút tán tụng Khánh Ly có giọng hát ma quái, giọng hát Liêu Trai! Khánh Ly, thực ra không có giọng hát. Cô đọc lời ca chứ không phải hát. Chẳng phải cố tình làm thế. Khánh Ly chỉ làm được thế. Nghe một lần thì lạ. Nghe nhiều lần thì nhàm. Khánh Ly là ca sĩ chỉ để nghe một lần. Một lần rồi thôi. Giọng hát Khánh Ly cũng chỉ để hát một loại nhạc: nhạc Trịnh Công Sơn, chẳng hạn. Khi cô hát nhạc Đoàn Chuẩn, Phạm Duy, Phạm Đình Chương, thấy rõ ngay cô không có giọng hát. Bạn thử nghe đi, so sánh, sẽ biết ngay. Lớp son mà mấy ông viết báo sơn trên giọng ca Khánh Ly là lớp son tai hại. Tai hại cho Khánh Ly nhiều nhất. Nhà văn Nguyễn Đình Toàn, người điều khiển chương trình *Nhạc Chủ Đề* của đài vô tuyến truyền thanh Sàigòn thì cho rằng nếu đêm khuya nghe tiếng mèo cái gào « bồ » của nó trên nóc nhà mà thích thú thì sẽ thích thú giọng hát Khánh Ly. Hỏi xem có bao nhiêu người thích mèo gào đêm?

Chương trình Đố Vui Để Học tối chủ nhật 24-8 giữa hai đội Lê Văn Duyệt và Kiến Thiết, thầy Hồ Liên Biện ra một câu hỏi: Trong tiểu thuyết *Giờ thứ hai mươi lăm* của V.C. Gheorghiu mà người ta đã đưa lên màn ảnh và vừa chiếu ở Sàigòn có hai nhân vật nông dân và ký giả, hãy cho biết tên hai nhân vật này. Đội Lê Văn Duyệt nói được tên

làm dáng

Nụ cười đông phương

Ngày xưa, các thi sĩ đã từng mô tả những cử chỉ duyên dáng hỗ trợ cho nụ cười giai nhân thêm mê đắm, như:

Nụ cười đen nhánh sau tay áo

hay

Cô yếm thắm che môi cười lặng lẽ,
Những thằng cu áo đỏ chạy lon ton

Giữa một khung cảnh tưng bừng náo nhiệt mà người con gái đẹp chỉ « che môi cười lặng lẽ », y như một người đẹp trong tranh. Chính cái cử chỉ « che môi cười lặng lẽ » mà cô gái được nhà thơ chụp vào thơ để lại cho ngàn sau, vì nó rất « thơ », rất « dịu dàng »...

Và như vậy hẳn các em thấy rằng nụ cười Đông phương nào phải là những tiếng cười hô hố, ha há, toe toét mà một số cô gái thường « triển lãm » trong một vài quán giải khát, một vài công viên.

Tuổi nữ sinh ưa nghịch ngợm, những chuỗi cười khúc khích nho nhỏ (răng cắn chặt lấy khăn tay che dấu) là một nhân dáng hết sức dễ thương. Và kẻ bị trêu dù có tức thế mấy cũng đành nuốt giận.

Người con gái đẹp song cũng cần duyên dáng. Các em có cảm tưởng gì khi bước vào một tiệm kem hay một cuộc vui công cộng mà gặp ngay một « băng » 5, 6 em gái trẻ đẹp, ăn mặc hợp thời trang, ngồi hút thuốc, nói chuyện bô lô ba la, cười toe toét? Nếu là đàn ông, chắc em sẽ nhào vào tán tỉnh năm ba câu hạ cấp, nếu là con gái còn sống theo truyền thống Đông phương, em sẽ quay ra. Vì không muốn bị xếp vào cùng loại, phải thế không em?

Vì thế, những cử chỉ hỗ trợ cho nụ cười của em thêm duyên dáng tưởng là những động tác tĩnh, chậm như: che môi, cắng mouchoir, dấu mặt sau nón hay sau mái tóc, dấu mặt dưới vòng tay v.v. và âm thanh phát ra hết sức khẽ, hết sức nhẹ, có khi không tạo thành âm thanh.

Muốn được vậy, các em cần chăm sóc bộ răng ngay từ khi bắt đầu thay răng sữa. Mỗi năm đi khám răng hai lần nơi nha sĩ có uy tín. Hàng ngày đánh răng sau bữa ăn với loại thuốc tốt như Colgate chẳng hạn. Sáng sớm ngậm nước muối cho chắc chân răng. Cau khô dùng thường xuyên chà răng mỗi khi rảnh tay sẽ giúp răng lúc nào cũng sáng bóng.

Riêng về đôi môi, tuổi em chưa nên dùng son nếu không đi dự những dạ tiệc quan trọng. Trường hợp môi khô và nứt nẻ em có thể thoa chút sáp bóng môi hoặc vaseline pure ban đêm để giữ cho da môi mềm mại. Dùng son sớm môi dễ bị thâm.

Với những ý kiến trên, chị hy vọng các em gái của Tuổi Ngọc sẽ mỗi ngày mỗi duyên dáng thêm như nàng thơ trong mộng của các « ngài » thi sĩ. Các em thích thế không?

MINH VĂN

chiếc bóng

Có ai biết không nhỉ
khi trời đổ mưa
thì cũng là lúc
xuất hiện, những
giọt nước
« Nó » tròn như chiếc
cúc, đơm trên áo
em
Những giọt nước này
xô đẩy nhau
chạy chầy, trên sợi giây điện
của nhà em
Lúc đầu
em thấy « nó » giống như
những chiếc xe vận tải
— những chiếc xe vận tải, bằng
sáp nặn —
cắm cúi
mải miết, chạy trên con đường
trải nhựa đen
Em không biết
những chiếc xe này
nó muốn chạy về đâu
mà em chỉ thấy
từng đoàn xe
lũ lượt
tiếp nối, từng hàng, từng hàng
một
bởi những giọt nước mắt
của ông trời, nhỏ xuống
Một lát sau
em thấy những đoàn xe vận tải
nó không giống xe vận tải nữa
mà
nó giống như chiếc bóng nhỏ
bằng pha lê
Những chiếc bóng này
nó đang đùa rỡn với nhau
và chúng sẽ bị « ngã » xuống đất
nếu
một khi mà bác gió lướt qua
vì
mỗi khi mà bác gió
đi qua như thế
những chiếc bóng sẽ bị dồn
lại
Đụng nhau « lỉnh kỉnh « và bị
rơi xuống
Và khi đó
lòng em chợt thoáng buồn
Đưa tay, em chào những giọt
nước
thì thầm, hẹn :
« Gặp lại nhé, trận mưa kỳ sau »

SONG DIỄM

công chúa và chim họa mi

(tiếp theo trang 12)

— Có lẽ mai mốt họa mi sẽ quen với cái lồng.

Cô bé nói.

Hôm sau, ngay khi thức dậy, cô bé chào họa mi với một giọng vui vẻ, không có tiếng đáp lại. Cô bé nhảy xuống khỏi giường và chạy đến bên chiếc lồng. Cô thốt kêu lên kinh hoàng khi thấy con chim nằm bẹp dí ở đáy lồng, đôi mắt nhắm nghiền như đã chết rồi. Cô bé mở cửa lồng, cho tay vào và nâng con chim lên mang ra ngoài. Cô thở phào thật nhẹ vì cô còn cảm thấy tim con vật bé nhỏ vẫn đang đập. Cô gọi :

— Thức dậy đi, con chim nhỏ bé, thức dậy đi.

Cô bé bắt đầu khóc, nước mắt cô rơi xuống người con chim. Con vật mở mắt ra. Và nó nhận thấy những chiếc nan lồng không còn vây bọc quanh nó nữa. Nó nói :

— Tôi không thể nào hát được trừ phi tôi được tự do, và nếu không hát được, tôi sẽ chết mất.

Cô công chúa nhỏ khóc nức lên :

— Vậy hãy hưởng lấy sự tự do của ngươi, sở dĩ ta giam ngươi trong lồng là vì ta yêu ngươi và ta muốn giữ riêng ngươi cho mình ta. Nhưng ta đâu biết như vậy là giết ngươi. Hãy bay đi. Hãy bay giữa những cây liễu viền quanh hồ và trên những đồng lúa. Tình ta đối với ngươi đủ để cho ta để ngươi được sung sướng theo cách thế riêng của ngươi.

Nói xong công chúa mở rộng cửa sổ và nhẹ nhàng đặt con chim nhỏ lên thành cửa sổ. Con vật nhỏ rũ rũ bộ lông một lát.

— Hãy đi theo ý muốn của ngươi. Ta sẽ không bao giờ bỏ ngươi vào trong lồng nữa.

— Tôi sẽ đến vì tôi yêu công chúa, cô công chúa nhỏ bé ơi. Và tôi sẽ hát cho cô nghe những bài hát đáng yêu nhất mà tôi biết được. Tôi sẽ đi thật xa, nhưng tôi sẽ luôn luôn trở lại đây, và tôi sẽ không bao giờ quên công chúa cả.

Con chim nói xong lại rũ rũ bộ lông :

— Trời đất, thân thể tôi cứng đơ à !

Nó mở rộng đôi cánh và bay vút lên vùng trời xanh. Cô công chúa nhỏ bé bật khóc nức nở, bởi

vì thật khó mà biến cái hạnh phúc của kẻ mình yêu thành của riêng của mình, và khi con chim nhỏ bé đã mất dạng trên không trung, cô bé chợt cảm thấy cô đơn vô cùng.

Khi các công chúa chị biết chuyện, họ ngạo cô bé và nói là con chim nhỏ sẽ không bao giờ trở lại nữa. Nhưng cuối cùng, con chim trở lại. Nó đậu trên vai Tháng Chín, mổ cơm ăn trong lòng bàn tay cô bé và hát cho cô bé nghe những bài hát tuyệt hay mà nó học được trong thời gian đi chu du đây đó.

Tháng Chín để cửa sổ mở rộng tối ngày để con chim nhỏ có thể đến thăm cô bé lúc nào mà nó thích, và việc để cửa sổ mở như vậy rất tốt cho cô bé ; mỗi ngày cô công chúa nhỏ một đẹp ra.

Và khi đến tuổi lấy chồng, cô công chúa nhỏ độ nào được quốc vương Cao Mên cưới về làm vợ, hôm đón dâu, một con voi trắng được dùng để đưa cô công chúa đáng yêu về quê chồng.

Trong khi đó, các công chúa chị, vì không bao giờ chịu để cửa sổ mở trong lúc ngủ, nên mỗi ngày họ một xấu xí, một khó khăn, và khi đến tuổi lấy chồng, họ được đem gả cho các sứ thần của quốc vương Xiêm la với mỗi người một cân trà và một con mèo Xiêm ● ● ●

nhìn xuống cuộc đời

anh nông dân Moritz. Nhờ xem phim. Đòi hỏi các em trình độ đệ tứ như thế là đủ rồi. Vì chắc các em chưa đọc *La vingt cinquième heure* dù ông Lê Ngọc Trụ đã dịch ra Việt văn. Thầy Hồ Liên Biện cười duyên nói: Tên người ký giả là Trian. Thực ra, trong tiểu thuyết *Giờ thứ hai mươi lăm* Trian được coi như một *thi sĩ*, vợ Trian, người đàn bà Do Thái, mới là chủ báo. Trong phim, Trian được coi là *nhà văn* vì ông ấy dự tính viết cuốn *Giờ thứ hai mươi lăm*. Người ký giả trong phim là anh thợ nhiếp ảnh, xuất hiện ở cuối phim. Anh này không có tên. Do đó, đội Lê Văn Duyệt chỉ được hai điểm. Còn ba điểm, thầy Hồ Liên Biện... hưởng. Lê Văn Duyệt thua Kiến Thiết có hai điểm mong manh. Một phần cũng vì thầy Biện nặng cảm tình với Kiến Thiết và lúng túng khi nói kết quả câu hỏi về hành tinh xa và gần trái đất.

Nhiều bạn trẻ viết thư hỏi: *Nhạc Jo Marcel* nó như thế nào mà các báo quảng cáo dữ quá. Báo Thời Thế còn làm đại lý bán nhạc Jo Marcel. Xin trả lời: Không hề có *Nhạc Jo Marcel*. Ông Jo Marcel thực hiện những cuốn băng nhựa do ông ấy hát và các ca sĩ Lệ Thu, Khánh Ly, Carol, Vi Vân, Tiny Yong hát. Nhạc thì của Trịnh Công Sơn, Đoàn Chuẩn, Nguyễn Văn Thương, Trần Trịnh, Phạm Duy, Phạm Đình Chương vân vân... Như vậy, không thể gọi là *Nhạc Jo Marcel* vì Jo Marcel chưa làm nhạc. Thuyết chính danh của Khổng Tử đã không được người ta nhớ tới ở hôm nay. Đừng trách Jo Marcel. Người ca sĩ này dễ thương và biết điều lắm, biết điều cả khi bị phê bình đúng. Jo Marcel chỉ là nạn nhân của sự ca ngợi quá trớn của những cây bút thiếu thận trọng và thừa... ân huệ.

Tối chủ nhật 24-8, sau chương trình Đố Vui Để Học, nhi đồng được coi một phim hoạt họa: *Kimba, con sư tử trắng*. Trẻ con reo hò ầm ỹ, hân hoan hiện ra từng nét mặt. Phim vừa hay vừa có ý nghĩa. Giá nhà nước truyền hình kiếm được những giọng nói thật hồn nhiên chuyển âm thì tuyệt hơn là thuyết âm. Trẻ con khó tính lắm. Các em muốn được nghe chính con Kimba nói, chính con đại bàng nói, chính con nai, con thỏ nói cơ. Đừng sợ tốn công, tốn của. Làm việc cho tương lai thì đừng tiếc bất cứ một cái gì.

nhìn xa trông rộng

Còn theo những phép tính như vi phân, vô cực v.v... thì vật nặng hơn sẽ mất trọng lượng nhanh hơn. Nghĩa là khi tờ giấy còn nặng 1 milligram thì đồng xu (ví dụ) còn nặng có 3 miligram, nghĩa là chỉ còn nặng gấp 3, và sự cách biệt còn có 2 milligram mà thôi.

HỎI 3: *Khi chiếc máy bay đạt tới cao độ 12.000 bộ, đâm xuống khoảng 10°, và giữ như thế khi đạt đến vận tốc 250 nút thì nâng phi cơ lên 33°, và cứ như thế đâm xuống với góc 35° và tình trạng mất trọng lượng sẽ xảy ra trong vòng 15 giây, trong khoảng 500 mét. Sau đó máy bay lại trở lại vận tốc 250 nút... Muốn làm mất trọng lượng có cần thiết phải bay với vận tốc ấy không? (Ngoại trừ trường hợp bay ra ngoài sức hút của không khí và quân bình sức ly tâm).*

ĐÁP: Không bắt buộc. Ví dụ của em, nếu tôi không lầm, là về loại máy bay có cánh quạt và rất dễ điều khiển, như loại DC 3 (Dakota). Sở dĩ cơ quan NASA trước đây — khi chưa chế tạo được máy «tiêu trọng lượng» dưới đất — còn dùng loại phi cơ này để tập cho phi công quen với tình trạng mất trọng lượng chính vì loại phi cơ này rất dễ điều khiển, và rẻ tiền.

Thật ra, khi một phi bị rơi tự do (chute libre) thì trong một khoảnh khắc nào đó, người phi công cũng mất hết trọng lượng, trước khi bị sức ép ngược dán chặt vào lưng ghế — khi phi cơ rơi quá nhanh. Vấn đề, nói tóm lại, là bất cứ ở đâu, khi có trạng thái quân bình giữa sức hút và sức ly tâm, thì có tình trạng mất trọng lượng. Sự kiện này cho thấy:

a— khi bay ngược lại hướng hút của Địa cầu tốc độ cần thiết là 11 cây số - giây

b— khi bay ngang, tốc độ cần thiết là 8 đến 9 cây số - giây,

c— khi đâm chéo xuống 33°, tốc độ cấn thiết là 450 cây số - giờ

d— khi rơi tự do, về phía sức hút, thì khi tốc độ rơi của phi cơ bằng tốc độ rơi của phi công, thì $G = 0$; còn khi tốc độ rơi của phi cơ (nặng hơn) vượt hơn tốc độ rơi của phi công, thì $G < 0$.

(Em lưu ý: mấy chữ «sức hút của không khí» của em dùng không đúng rồi đó!)

HỎI 4: *Tại sao nước lại chầy?*

ĐÁP: Đáng lẽ em phải hỏi «Tại sao chất lỏng lại chầy?», vì điều làm người ta vỡ đầu là một thỏi sắt được nung lỏng ra thì chầy, nhưng để nguội lại thôi, mà xét trong bản chất của nó vẫn không có gì thay đổi. Hoặc giả em có thể hỏi «Tại sao nước lạnh lại nở ra, trong khi mọi vật lạnh đều co lại?»

Câu trả lời là: chịu em, khoa học hôm nay chịu em rồi đó! ●●●

NGUYỄN THÁI HẢI

buổi trưa gần hè

Nằm trên giường, không đọc sách, mà chỉ để nhìn qua khung cửa sổ, em chỉ thấy được những bông phượng màu đỏ máu của những cành trên cao. Nhưng trước đó, gần em hơn, màu xanh của bụi chuối trồng sát cửa sổ. Xa tít, làm nền cho khung cảnh, là bầu trời trong xanh. Khung cửa sổ với bằng ấy hình ảnh, bằng ấy màu sắc, đã lâu rồi, là một bức tranh em cho rằng tuyệt mỹ. Bức tranh mà mỗi trưa, khi nằm trên giường, nhìn ngắm chúng, nếu sau đó có ngủ, em thường mơ được giấc mơ đẹp.

Nhìn vào bức tranh sống này, em dễ tưởng tượng lắm. Buổi trưa, có lẽ ở đâu cũng thế, thường vắng lặng ; con đường trước nhà em, trưa đến, hay có bà bán hàng rong đi ngang, tiếng rao lanh lảnh. Nằm nhìn qua khung cửa sổ, em chẳng thể thấy được bà ấy, nhưng em tưởng tượng, em thấy bà bán hàng rong gánh gánh hàng kĩu kịt đi giữa cơn nắng trưa oi bức.

Tuổi học trò, nghĩ đến đây, em mới nhớ ra là hè đã gần đến. Phượng kìa, đỏ rồi. Tiếng ve kìa, đang reo. Chúng em sắp phải xa nhau ít lâu, xa nhau trong những ngày hè buồn. Năm nay, em sẽ không đi biển, cũng không đi núi, về quê ; đi đâu, ba má em cũng sợ nơi đó mất an ninh. Chắc rồi em sẽ buồn lắm. Những trưa hè đến, nhìn bức tranh qua khung cửa sổ, liệu em có dễ dàng tìm giấc, và nếu ngủ được, còn mơ được những giấc mơ đẹp ?

Khung cửa sổ làm em tưởng tượng nhiều quá, và vì tưởng tượng xa vời nên bây giờ em buồn. Nhưng em biết, sẽ có một ngày, em vui trở lại. Ngày ấy, bức tranh ngoài khung cửa sổ đã mất đi màu phượng vĩ, mất đi những tàu lá chuối bám bụi, để chỉ còn một màu xanh. Màu xanh đọt chuối non, màu xanh lá phượng, màu xanh khung trời. Chừng ấy màu xanh, gom lại chắc thành màu xanh học trò ?

đêm kịch cuối cùng

(tiếp theo trang 14)

mà đóng kịch cũng rất cừ. Tôi phồng mũi. Và khen Lệ trở lại. Hai đứa say sưa kể chuyện hết khoảng đường. Trong trí óc sơn tơ của đứa học trò mười một tuổi, từ một buổi chiều đó, tôi nghe dậy lên một thứ tình cảm dị kỳ, lạ lùng và đằm thắm nhất trong mọi thứ thứ tình cảm đối với người bạn gái mười tuổi cùng học chung một trường, cùng ngồi chung một lớp.

Đêm trình diễn văn nghệ được tổ chức long trọng. Một dãy lớp được gỗ vách ngăn, bàn ghế của học trò khiêng để cả ngoài sân dành chỗ trống để kê những chiếc ghế dài có thành dựa cho phụ huynh học sinh ngồi. Trong sân trường đèn bóng xanh đỏ giăng mắc tứ tung. Sân khấu được trang hoàng thêm tấm màn nhung xanh rờn màu lá mạ. Những tấm sơn thủy loè loẹt và có cả « mi cô » nữa. Hầu hết những thứ đó đều mượn của ban văn nghệ quận. Từ buổi chiều, các « tài tử » đã tập trung tất cả ở nhà thầy. Diễn lại một lần chót. Nghe ông Hiệu trưởng dặn dò đủ thứ. Sau đó mới kéo nhau tới trường. Khỏi nói, lúc đó các « tài tử » hách đến bậc nào. Tôi luôn luôn ôn nhẩm lại trong óc những câu mà mình phải đối đáp trong vở kịch. Sợ lên sân khấu khớp quá rồi... quên. Bên phía tôi thì « tĩnh » ghê lắm. Nhưng bên phía con gái thì thật « ồn ào ». Năm cái miệng cứ thi nhau nổ như bắp rang về chuyện vở kịch « Đừng bỏ ruộng hoang ». Sân trường hôm nay chật nich bọn nhóc tì. Thấy các « tài tử » đi vào chúng bu quanh. Tôi « phồng mũi » và nghe tiếng máy điện chạy xình xịch thật nôn nao. Các « tài tử » vào phòng riêng để... trang điểm. Tôi thì đóng vai con nên không cần. Tấn và Đạt hì hục phết lọ nghệ lên chân mày, lên trán, làm một bộ râu cho « già » hẳn đi. Bên phía con gái đứa nào cũng đánh phấn thoa son cứ y như là hát cải lương. Tôi đứng nép một bên cửa lén nhìn trộm Lệ, « con nhỏ » ăn mặc theo lối « cô thôn nữ ». Môi tô son đỏ, má phơn phớt hồng. « Con nhỏ » bắt gặp, tôi cứ ngây mặt đứng nhìn, rồi cười chúm chím. « Con nhỏ »... mắc cở. Nguýt tôi một cái rồi chạy nấp sau lưng mấy người bạn. Tới giờ trình diễn, lớp tôi bắt thăm... hạng nhì nên đứng xem tụi lớp nhất diễn, «Tiếng trống Hà Hồi ». Thằng Quang đóng vai vua Quang Trung thật xuất sắc. Tiếng vỗ tay muốn vỡ mái ngói làm bọn Tiếp Liên xuống tinh thần. Thầy cho bên con gái diễn trước. Tới lúc « cuốc đất » con bé Lệ bị con nhà Hiệp... cuốc lỡ vào chân một cuốc. Đau quá con bé Lệ... hò hết nổi. Vở kịch « được » vỗ tay miễn cưỡng. Tự ái nổi lên vùn vụt. Ba đứa chúng tôi ra sân khấu với tất cả sự quyết liệt. Và vở kịch « Chống nạn mù chữ » đêm đó được ông quận chấm giải nhất. Thế là, chúng tôi đã mang danh dự về cho lớp Tiếp Liên. Riêng tôi, sau đêm « văn nghệ » đó thành người bạn thân của Lệ.

Đêm kịch đó đã chấm dứt ấu thời của tôi. Đồng thời cũng chấm dứt luôn sự liên lạc giữa tôi và cô bạn gái mười tuổi cùng học một trường, ngồi chung một lớp. Mà vào một ngày, tình cảm trẻ con nở ra, tinh khiết, bừng bừng những bông sứ trắng. Từ cái đêm kịch cuối cùng đó, tới nay, đã trên mười năm tôi không được một dịp nào để trở lại quê hương, đi ngang ngôi trường cũ. Nhưng chắc chắn đêm kịch đầu đời ấy vẫn còn hoài trong tôi. Một sân khấu bền bỉ nhất. Với nỗi vui như chân bước của loài chim sáo. Với cái buồn ngây ngất như tiếng ve kêu mùa hè. Và mãi mãi, với nụ cười cô bạn nhỏ, nhờ một đêm kịch đã được thoa một tí son đỏ lên môi. Phớt một chút phấn hồng lên má. Chắc chắn hương màu ấy sẽ là hương màu nguyên vẹn nhất của Lệ, của một thời mới lớn. ●●●

mảnh sao ở trên trời

(tiếp theo trang 7)

Chị ạ, em không nhớ là mình đã nghĩ gì lúc đó, nhưng em biết là em đã xao động lắm. Em nắm chặt những viên cuội trắng trong tay và nhắm mắt một lúc thật lâu. Anh Trường bảo, bao giờ sẽ đưa Quyên xuống bãi và đem Quyên đi vòng quanh thị xã một buổi sáng hoặc một buổi chiều. Trời khuya, anh Trường khẽ đẩy xe và đưa em về phòng.

Đêm đó, em lên giường ngủ mà tay vẫn còn nắm những viên đá cuội. Em cứ mơ hồ như lời anh Trường nói là sự thật. Khung trời rộng quá dù chỉ một ánh sao thật nhỏ rớt xuống cũng đủ khơi cho em một niềm tin. Em ngủ mơ thấy anh Trường đưa em vòng quanh thị xã bằng xe ngựa. Xe đi qua cả những đường đèo quanh co, ra tới những mỏm đá nhiều gió và nước biển xanh thật là đẹp. Em đòi anh Trường đưa em xuống bãi. Anh Trường chiều em và dìu em từng bước một trên cát. Rồi khi mà em cảm thấy bước chân em nhẹ lắm, thì em biết anh Trường đang đưa em đi trên mặt biển. Chao ơi là em sợ. Em hát lên và níu lấy tay anh thì em bắt đầu bị chìm xuống nước. Khi thức dậy em tiếc ngẩn ngơ. Giá em đừng sợ, giá em đừng hét lên thì có lẽ em cứ đi trên mặt biển với anh Trường mãi. Trong trời biển bao la, có anh Trường đi bên em.

2.

Bây giờ thì ngày tháng có cách xa một chút. Biển ơi, nhưng làm sao em có thể quên được một phần của đời em. Mà sau này nếu em có kể cho ai nghe thì có lẽ, em cũng chả biết bắt đầu làm sao. Để bóng mây kỷ niệm ấy, trôi mãi trong tâm hồn em. Bởi có một buổi tối em với anh Trường ngồi ở sân nhìn ra biển, em bảo: Anh Trường ơi, không biết bây giờ nước đã lên tới những tảng đá lớn kia chưa nhỉ? Thế rồi anh Trường đưa em xuống bãi. Con đường dốc trước cửa nhà mà lần đầu tiên em đặt chân xuống, dù em đã ở đây từ lâu, dù em vẫn thèm ra bãi nhìn biển lắm song con đường dốc quá, làm sao em có thể lăn chiếc xe đi được. Em phải nắm chặt lấy tay anh, để anh dìu đi từng bước.

Khi xuống được tới bãi thì chân em có hơi đau một chút, nhưng được anh Trường chọn ngay cho em một tảng đá phẳng để ngồi. Anh Trường ngồi ở một tảng cao hơn, cũng gần sát ngay bên em. Em nhớ mãi mảnh trăng non trong trời đêm ấy. Mảnh trăng mười hai, mười ba tuổi nhưng đã có nhiều lưu luyến. Em ngửa mặt nhìn trời và buột miệng:

— Đẹp quá, anh Trường nhỉ?

— Quyên bảo cái gì đẹp hở?

— Những vì sao ở trên trời đó anh. Sao em thấy ở đây nó đẹp hơn ở nhà anh ạ.

Anh Trường im lặng. Em lại hỏi:

— Anh thấy những vì sao kia không? Sao nó ở sát mặt biển quá anh nhỉ?

Anh Trường lấy ngón tay trỏ khẽ đánh lên mái tóc em:

— Thế mà cũng biết. Đó là bóng đèn của những chiếc thuyền đánh cá ở ngoài khơi mà.

Em cố níu lấy vai anh mà đứng dậy để nhìn, nhưng em cũng chả phân biệt được. Anh Trường hỏi em:

— Tay Quyên giữ gì trong đó thế?

— Chiếc khăn tay anh ạ.

— Có cả những viên cuội trắng ở trong đó nữa phải không?

— Không. Đó là những mảnh sao ở trên trời chứ anh.

Em và anh Trường cùng cười. Gió thổi mái tóc em vương cả sang mặt anh. Sóng biển hiền lành từng đợt xô nhau vào bãi ì ầm như tiếng reo đùa của trẻ. Thỉnh thoảng có đợt sóng tinh ranh hơn, xô nhau gần tới tảng đá em ngồi rồi vội vã rút ra xa. Thực sự là em không hề nghĩ ngợi gì cả, hay em chưa biết nghĩ ngợi gì, lúc ấy. Em chỉ biết là em đang xao động lắm khi em được ngồi ở ven biển, nhìn biển đêm, nhìn những vì sao sáng khiêm nhượng đan trên bầu trời. Rồi em kể cho anh Trường nghe chuyện giấc mơ của em, mà ở trong giấc mơ đó anh Trường đã đưa em vòng quanh núi, quanh thị xã bằng xe ngựa và cuối cùng anh đưa xuống bãi, nắm tay em dẫn em đi trên mặt biển. Bởi vì đêm đó em ngủ mà còn giữ những viên cuội trắng của anh Trường trong tay. Em vừa kể vừa đếm những viên cuội từ tay trái sang tay phải, rồi lại từ tay phải về tay trái. Đến khi em ngước lên thì thấy anh Trường đang yên lặng nhìn ra mặt biển, mắt anh lẫn vào bóng tối của mái tóc bị gió đưa lòa xòa trước trán. Khuôn mặt lạ lùng của anh làm em nhớ tới ba nhiều. Và mỗi lần nhớ tới ba để em lại thấy tủi thân và muốn bật khóc lên được. Chị ạ, rồi bỗng nhiên em cảm thấy lạnh quá, gió từ ngoài khơi ào ào đưa vào quấn lấy mái tóc em, lùa xuống hai vai làm em lạnh run lên và phải nép chặt bên anh Trường.

— Lạnh hở Quyên?

— Vâng ạ, em lạnh quá. Khi đi em quên mang chiếc áo len.

— Hay thôi, ta về nhé.

— Ở đây một chút nữa đi anh.

Nói thế và em lại cảm thấy lạnh hơn. Anh Trường phải quàng tay giữ lấy vai em để em bớt run. Em co người bên anh như một con mèo ốm. Khi anh Trường vừa bảo: Quyên yếu lắm, em phải tập hong nắng mỗi buổi sáng vài giờ cho khỏe, bỗng nhiên em ứa nước mắt. Anh Trường ơi, có bao giờ ba nói với Quyên yếu đuối của ba như thế đâu. Có một lần nào ba đưa em ra biển, có một lần nào ba nhặt được những mảnh sao trời và đặt vào lòng bàn tay xấu số của con ba mà bảo con hãy ước mơ đi...

— Anh Trường ơi...

Em khẽ kêu lên như thế và em nghẹn nước mắt. Anh Trường đan chặt lấy tay em, giọng anh như hơi thở trên mặt em:

— Quyên ạ, mắt Quyên trông buồn lắm, chắc rồi tương lai em cũng chẳng vui đâu.

Em gục khóc nức nở trên vai anh Trường thật lâu. Có lẽ những vì sao trên trời đêm đó cũng cảm thấy lạnh lắm và phải sà thấp xuống hơn để được gần nhau hơn, ấm áp hơn. Để chứng giám cho tình yêu thương đơn thành của anh Trường với em. Đêm như khuya lắm, khi mà nước biển đã gần dâng lên tới chỗ hai đứa, đem theo những cơn gió lạnh buốt. Anh Trường lay vai em, khẽ gọi trên mái tóc em:

— Quyên,

Anh cúi thấp xuống và hôn ngoan ngoãn trên khuôn mặt đầy nước mắt em. Cơn gió đêm chợt lạnh quá, em cuống quýt níu lấy vai anh, mà muốn khóc lên thật to.

— Ta về thôi.

Anh Trường quàng tay qua vai em và yên lặng dìu em lên con đường dốc mà hai bên gió đưa rào rào trong những bụi chuối dại. Khi về tới nhà thì u Thục đã thắp đèn và đợi em ở dưới những bậc đá. U nhìn chúng em, nhưng cả em với anh Trường đều chả nhìn lên, anh thong thả đưa em lên từng bậc đá trước sân rồi để u Thục đưa em về phòng.

Sáng hôm sau anh Trường ra bến xe về sớm, trước khi em thức dậy.

Chị ạ, em đã thôi khóc rồi, trong cái thinh lặng muôn đời anh Trường giữ cho em, và có chị làm chứng cho tấm tình chúng em. Hôm nay em đã xa anh, và dĩ nhiên là em vẫn quên hỏi anh, bao giờ anh ra với Quyên nữa. Mà em nghĩ là, chả biết đến bao giờ, chị ạ. Vì em đã đánh rớt xuống biển «những mảnh sao» em giữ trong tay đêm đó mất rồi. ●●●

Thư từ, bài vở gửi về DUYÊN ANH, Tòa soạn Tuổi Ngọc, 38 Phạm Ngũ Lão, Saigon. Ngân phiếu và mọi giao dịch về tiền bạc xin gửi về VŨ MỘNG LONG cùng địa chỉ trên.

●

In tại nhà in Nguyễn đình Vượng — Giấy phép số 641-BBT-NBC-HCBC.

Quê hương chúng ta

(tiếp theo trang 23)

Trong làng, nhiều gia đình lo xa đã vác thuyền về, chất những đồ đạc cần thiết lên sửa soạn chạy lụt, những đồ đồng quí giá không mang theo được thì tìm chỗ treo gác lên, cho khỏi bị ngấm nước rỉ sét.

Mưa chạy cơn chọn từng hạt lớn, rải đều trên sân gạch sầu bọt. Gió bảng lảng chập chờn lật nhanh từng mảnh lá và trống hộ đê ngắt quãng 3 tiếng một theo gió loang về mờ tỏ hãi hùng. Mưa gió vô tình thu ngắn buổi chiều. Nước sông đã tràn rỉ qua những bờ be thấp mà vẫn còn lên...

Lẽ ra mực nước không đến nỗi quá cao như thế, nhưng vì cầu Đò Lèn bị bom Đồng Minh phá sập — cây cầu 3 nhịp thì nhịp giữa nằm ngửa chồng kềnh, nhịp bên kia ngồi xổm, chỉ còn một nhịp bên này gượng đứng xiêu vẹo như say rượu! Bấy giờ rều rác và củi lụt theo nước lũ đổ xuống, bị cây cầu sập cản lại, trở thành cái nút khổng lồ chặn cứng, nước không thoát được xuống miền dưới, nên rều củi càng nhiều, khúc sông phía trên cầu nước càng căng lớn. Mực nước ở trên và dưới cầu chênh lệch nhau cả thước!

Người ta bàn chuyện xuống cầu gỡ bớt rều củi ra cho nước thông giòng, nhưng sức người sao bằng sức nước? Hơn nữa, nhịp cầu ngã chồng kềnh, ngồi xổm kia, chưa biết sẽ bị nước soáy đi giờ nào, ai dám trèo ra để gỡ bây giờ? Thôi thì chỉ còn một cách là «thi phúc thi phận» với trời, lo giữ vững mấy đoạn đê sắp vỡ, họa may...

Gió xám và dầy bắt đầu chuyển mạnh, đong đưa những thân cau gầy tóc xõa. Mưa bỏng rát trên mặt đất gai rỗ nhầy bùn. Nước sông vẫn tiếp tục dâng cao, nghẹn nửa thân cầu. Trống hộ đê mòn tiếng trong gió mưa, nghe như nấc nghẹn âm thầm — tiếng trống xa hòa lẫn tiếng tù và man rợ, gọi kinh hoàng trùm phủ trên xóm làng sũng ướt trong cơn hấp hối của một ngày.

Và bóng đêm — bóng đêm ghê rợn đồng lõa với bão lụt đè nặng trên quê hương tuổi dại đã mười lăm năm. Mười lăm mùa mưa miền Nam mất hút hình ảnh lồng ngực phù sa, căng nở trên mặt đê gầy, chôn sâu những ngọn si, ngọn tre non yểu, ngoi ngóp — mười lăm năm thiếu vắng mùi ngai ngái của rều rác và củi lụt đen ngòm; thiếu vắng những cơn mưa lơ láo không thành cơn, giữa bầu trời bảng lảng, hãi hùng.

Mười lăm năm chưa một lần nhìn lại quê hương tuổi dại — thứ quê hương nghèo đói và bất hạnh — nhưng sau mười lăm năm luân lạc, nghe miền Nam vào mưa, tôi vẫn yêu vẫn thèm những bất hạnh và nghèo đói của quê hương... ●●●

Hãy đến nghe

Thái Thanh

Hãy đến nghe

ban Thăng Long

đêm mầu hồng

VỚI NHỮNG BÀI CA TRỮ TÌNH NỔI TIẾNG QUA GIỌNG CA

THÁI THANH
HOÀI BẮC
HOÀI TRUNG

PHƯƠNG DUNG
NGỌC MINH
PHƯƠNG HOÀI TÂM

• để thấy lòng mình dậy kỷ niệm xưa
để âm nhạc
• xoa dịu tâm hồn

đêm mầu hồng

NƠI CẢ GIA ĐÌNH ĐẾN NGHE NHẠC
VÌ ĐÓ LÀ GIA ĐÌNH THĂNG LONG